

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 29

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

54. évfolyam

2011. február 3.

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ A Bizottság 87/2011/EU rendelete (2011. február 2.) a méhek egészségét vizsgáló uniós referencialaboratórium kijelöléséről, a laboratórium részére további kötelezettségek és feladatok meghatározásáról és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. mellékletének módosításáról 1
- ★ A Bizottság 88/2011/EU rendelete (2011. február 2.) az oktatással és az egész életen át tartó tanúlással kapcsolatos statisztikák előállításáról és kidolgozásáról szóló 452/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó statisztikák tekintetében történő végrehajtásáról ⁽¹⁾ 5
- A Bizottság 89/2011/EU rendelete (2011. február 2.) az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek megállapításáról 28

HATÁROZATOK

2011/73/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2011. február 2.) *Lentinula edodes*ből (shiitake gomba) származó tenyésztéskivonat új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalának a 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (az értesítés a C(2011) 442. számú dokumentummal történt) 30

Ár: 3 EUR

(folytatás a túloldalon)

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

2011/74/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2011. február 2.) az Argentínából származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt szamócapalánta (*Fragaria* L.) tekintetében a 2000/29/EK tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltérésekről szóló 2003/248/EK határozatnak az eltérések időtartamának meghosszabbítása vonatkozásában történő módosításáról (az értesítés a C(2011) 447. számú dokumentummal történt) 32

2011/75/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2011. február 2.) a Chiléből származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt szamócapalánta (*Fragaria* L.) tekintetében a 2000/29/EK tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltérésekről szóló 2003/249/EK határozatnak az eltérések időtartamának meghosszabbítása vonatkozásában történő módosításáról (az értesítés a C(2011) 477. számú dokumentummal történt) 33

2011/76/EU:

- ★ A Bizottság határozata (2011. február 2.) az *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalának a 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (az értesítés a C(2011) 480. számú dokumentummal történt) 34

IV Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok

- ★ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 205/09/COL határozata (2009. május 8.) a pénzügyi stabilitás és a reálgazdaság számára történő hitelezés elősegítése céljából az alapvetően stabil bankok átmeneti feltőkésítésére irányuló programról (Norvégia) 36

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG 87/2011/EU RENDELETE

(2011. február 2.)

a méhek egészségét vizsgáló uniós referencialaboratórium kijelöléséről, a laboratórium részére további kötelezettségek és feladatok meghatározásáról és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. mellékletének módosításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állat-egészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről szóló, 2004. április 29-i 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 32. cikke (5) és (6) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 882/2004/EK rendelet meghatározza az élelmiszereket és a takarmányokat, valamint az állat-egészségügyi kérdéseket vizsgáló uniós referencialaboratóriumok általános feladatait, kötelezettségeit és a velük szemben támasztott követelményeket. Az állat-egészségügyi kérdéseket, illetve élő állatokat vizsgáló uniós referencialaboratóriumokat a szóban forgó rendelet VII. mellékletének II. része sorolja fel.
- (2) A kiválasztási eljárás lezárását követően a nyertes laboratórium, az *Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail* (ANSES) és annak a méhek betegségeinek vizsgálatára szakosodott Sophia-Antipolis kutatólaboratóriuma (Franciaország) lesz a méhek egészségének vizsgálata terén a kijelölt uniós referencialaboratórium a 2011. április 1-jével kezdődő öt éves időtartamra.
- (3) A 882/2004/EK rendelet 32. cikkének (2) bekezdésében előírt általános feladatok és kötelezettségek mellett bizonyos speciális – a méhek egészségét befolyásoló patogének jellegéből adódó – kötelezettségeket és feladatokat is el kell végezni uniós szinten a megerősített koordináció biztosítása érdekében. Erre tekintettel a rendeletben meg kell határozni az uniós referencialaboratórium ezzel kapcsolatos további speciális kötelezettségeit és feladatait a méhek egészsége területén.

- (4) A 882/2004/EK rendelet VII. mellékletének II. részét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

- (5) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1.cikk

Az *Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail* (ANSES) és annak a méhek betegségeinek vizsgálatára szakosodott Sophia-Antipolis kutatólaboratóriuma (Franciaország) a méhek egészségének vizsgálata terén a kijelölt uniós referencialaboratórium a 2011. április 1. és 2016. március 31. közötti időszakban.

A laboratórium egyes kötelezettségeit és feladatait e rendelet melléklete határozza meg.

2. cikk

A 882/2004/EK rendelet VII. mellékletének II. része a következő 18. ponttal egészül ki:

„18. A méhek egészségét vizsgáló uniós referencialaboratórium

Agence Nationale de Sécurité Sanitaire de l'alimentation,
de l'environnement et du travail
Sophia-Antipolis Laboratory
Les Templiers
105 route des Chappes
BP 111
06902 Sophia-Antipolis
Franciaország.”

⁽¹⁾ HL L 165., 2004.4.30., 1. o.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO

MELLÉKLET

A méhek egészségét vizsgáló uniós referencialaboratórium egyes kötelezettségei és feladatai

A 882/2004/EK rendelet 32. cikkének (2) bekezdése szerint az állat-egészségügyi ágazat uniós referencialaboratóriumainak általános feladatai és kötelezettségei mellett a méhek egészségét vizsgáló uniós referencialaboratóriumra az alábbiakban meghatározott további kötelezettségek és feladatok hárulnak:

1. A Bizottsággal konzultálva a tagállamokban alkalmazott, a releváns méhbetegségek diagnózisához szükséges módszereket összehangolja – amennyiben szükséges –, különösen az alábbiakon keresztül:
  - a) az uniós diagnosztikai szolgáltatás megkönnyítése érdekében a patogének törzseinek tipizálása, tárolása és – adott esetben – rendelkezésre bocsátása;
  - b) adott esetben és amennyiben szükséges, a patogének tipizálása, valamint antigén- és genomkarakterizálása, például járványügyi nyomon követés vagy diagnózis ellenőrzése céljából;
  - c) amennyiben szerológiai vizsgálatok szükségesek, a törzsszérumoknak és más referenciareagenseknek a nemzeti referencialaboratóriumok rendelkezésére bocsátása az egyes tagállamokban alkalmazott vizsgálatok és reagensok standardizálása érdekében;
  - d) a tagállamok által kijelölt nemzeti referencialaboratóriumokkal uniós szinten a diagnosztikai módszerek rendszeres összehasonlító vizsgálatainak megszervezése annak érdekében, hogy információt nyújtsanak az Unióban alkalmazott diagnosztikai módszerekről és az Unióban elvégzett vizsgálatok eredményeiről;
  - e) a *Tropilaelaps* atkával és a kis kaptárbogárral (*Aethina tumida*), valamint más vonatkozó patogénnel kapcsolatos szakértői tapasztalatok megőrzése a gyors differenciáldiagnózis lehetővé tétele érdekében;
  - f) a betegséget kiváltó patogének beazonosítása, szükség esetén szoros együttműködésben az Állat-egészségügyi Világszervezet (OIE) által kijelölt regionális referencialaboratóriumokkal;
  - g) a patogének és törzseik, valamint a méhek megbetegedését okozó patogének elleni különleges szérumok és más reagensok naprakész gyűjteményének létrehozása és fenntartása, ha és amennyiben ezek rendelkezésre állnak;
  - h) megbízatás a különböző laboratóriumokban jelenleg használt technikák jegyzékének összeállítására;
  - i) javaslattétel szabványosított vizsgálatokra és vizsgálati eljárásokra, illetve referenciareagensekre, belső minőségellenőrzés céljából;
  - j) a méhek egészségével kapcsolatos tudományos kérdésekben a Bizottság számára tanácsadás nyújtása.
2. Az uniós referencialaboratórium feladata, hogy:
  - a) a kapott patogén izolátumokon végzett megerősítő diagnózis, karakterizálás és járványtani vizsgálatok révén aktívan közreműködjön az érintett betegség tagállamokban észlelt kitéréseinek diagnosztizálásában, és a vizsgálatok eredményéről kérelem nélkül tájékoztassa a Bizottságot, a tagállamokat és az érintett nemzeti referencialaboratóriumokat;
  - b) a diagnosztikai technikáknak az Unión belüli egységesítése céljából elősegítse a laboratóriumi diagnosztikai szakemberek képzését és továbbképzését;
  - c) munkaértekezleteket szervezzon a nemzeti referencialaboratóriumok számára a munkaprogramban megállapítottakkal összhangban, beleértve tagállami és adott esetben harmadik országbeli szakértők új analitikai módszerek terén való képzettségét;
  - d) technikai segítséget nyújtson a Bizottság számára, illetve a Bizottság felkérése esetén részt vegyen nemzetközi fórumokon, különösen az analitikai diagnosztikai módszerek és végrehajtásuk egységesítése terén;
  - e) nyomonkövetési tevékenységeket alakítson ki, és amennyiben lehetséges, koordinálja a méhek egészségi állapotának fejlesztésére irányuló tevékenységeket az Unióban, különösen azáltal, hogy:
    - i. tesztek validálási vizsgálatát hajtja végre, vagy együttműködik az érintett nemzeti referencialaboratóriumokkal tesztek validálási vizsgálatának elvégzése során;
    - ii. tudományos szakvéleményt és technikai támogatást nyújt a Bizottság számára, valamint összegyűjti az uniós referencialaboratórium tevékenységeivel kapcsolatos információkat és jelentéseket;
    - iii. felmérést végez a kaptárelhagyás jelenségéről az Unióban, továbbá koordinálja a felmérést annak érdekében, hogy megállapítsa a méhek rendes szezonális mortalitásának kiinduló adatait;

- f) a méhbetegségek diagnosztizálásának módszerei tekintetében együttműködjön olyan harmadik országok e téren tevékenykedő illetékes laboratóriumaival, ahol e betegségek gyakoriak;
- g) egzotikus betegségek (Tropilaelaps atka és kis kaptárbogár [*Aethina tumida*], illetve az Unióban egzotikusnak számító bármilyen más betegség) tekintetében együttműködjön az OIE által kijelölt releváns regionális laboratóriumokkal;
- h) információkat gyűjtsön az esetleg kialakuló, vagy az Uniót érintő egzotikus vagy endémiás betegségekről vagy kártevőkről, beleértve a kaptárelhagyást (CCD) is.

3. Az uniós referencialaboratórium feladata továbbá, hogy:

- a) a Bizottsággal konzultálva kísérleteket és helyszíni vizsgálatokat végezzen, amelyek a méhek különleges betegségei elleni hatékonyabb védekezésre irányulnak;
  - b) a nemzeti referencialaboratóriumok éves értekezletén felülvizsgálja az OIE Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexében, valamint a vizsgálatok és vakcinák szabványairól szóló kézikönyvében meghatározott, vonatkozó vizsgálati követelményeket;
  - c) segítse a Bizottságot az OIE ajánlásainak a Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexe, valamint a vizsgálatok és vakcinák szabványairól szóló kézikönyv felülvizsgálatában.
-

A BIZOTTSÁG 88/2011/EU RENDELETE**(2011. február 2.)**

az oktatással és az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos statisztikák előállításáról és kidolgozásáról szóló 452/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó statisztikák tekintetében történő végrehajtásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az oktatással és az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos statisztikák előállításáról és kidolgozásáról szóló, 2008. április 23-i 452/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 452/2008/EK rendelet közös keretrendszert hoz létre az oktatás és az egész életen át tartó tanulás területére vonatkozó európai statisztikák három meghatározott területen történő rendszeres előállítására, amelyet statisztikai intézkedésekkel kell végrehajtani.
- (2) A 452/2008/EK rendelet 1. területéhez tartozó, az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó statisztikák előállítására hozott önálló statisztikai intézkedések végrehajtása céljából intézkedéseket kell elfogadni.
- (3) Az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó európai statisztikák előállítása és terjesztése során a nemzeti és európai statisztikai hatóságoknak az európai statisztikákra vonatkozó magatartási szabályzat alapelvei szerint kell eljárniuk, amelyet a Bizottság is jóváhagyott a nemzeti és közösségi statisztikai hivatalok függetlenségéről, integritásáról és elszámoltathatóságáról szóló, 2005. május 25-i ajánlásában ⁽²⁾.
- (4) Az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó statisztikák előállításának végrehajtására hozott intézkedéseknek tekintettel kell lenniük az oktatási intézményekre és az egyénekre háruló esetleges terhekre, valamint az UNESCO Statisztikai Intézete (UIS), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Bizottság (Eurostat) között a koncepciókra, a fogalommeghatározásokra, az adatfeldolgozásra, az adatgyűjtés gyakoriságára és az eredmények továbbításának határidejére vonatkozóan létrejött legújabb megállapodásokra. Ide tartoznak az UNESCO/OECD/Eurostat adatgyűjtésére vonatkozó részletes iránymutatások legújabb változatában meghatározott, az oktatási rendszerekre vonatkozó adattovábbítási formátumok is.

- (5) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az európai statisztikai rendszer bizottságának a véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk**Tárgy**

Ez a rendelet a 452/2008/EK rendeletnek az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó 1. területén a statisztikai adatok gyűjtése, továbbítása és feldolgozása tekintetében történő végrehajtására vonatkozó szabályokat állapít meg.

2. cikk**Érintett tárgykörök és azok jellemzői**

Az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó 1. területhez tartozó tárgykörök kiválasztását és pontosítását, valamint jellemzőik részletes felsorolását és bontásukat az I. melléklet állapítja meg.

3. cikk**Bázisidőszakok és az eredmények továbbítása**

1. A beiratkozásokra, a belépőkre, a személyzetre, a tanult idegen nyelvekre és az osztályok méretére vonatkozó adatok a tagállami szinten meghatározott tanévre (t év) vonatkoznak. A beiratkozásokra, a belépőkre, a személyzetre, a tanult idegen nyelvekre és az osztályok méretére vonatkozó éves adatokat évente, a t+2. év szeptember 30-ig továbbítják a Bizottságnak (az Eurostatnak). A 2012. szeptemberi, első adattovábbítás a tagállami szinten meghatározott 2010/11-es tanévre vonatkozik.

2. A végzettségre/végzettségekre vonatkozó adatok a tagállami szinten meghatározott tanévre (t év) vagy a (t+1. év) naptári évre vonatkoznak. A végzettségre/végzettségekre vonatkozó éves adatokat évente, a t+2. év november 30-ig továbbítják a Bizottságnak (az Eurostatnak). A 2012. novemberi, első adattovábbítás a tagállami szinten meghatározott 2010/11-es tanévre vagy a 2011-es naptári évre vonatkozik.

3. Az oktatással kapcsolatos kiadásokra vonatkozó adatok a tagállami szinten meghatározott pénzügyi évre (t év) vonatkoznak. Az oktatással kapcsolatos kiadásokra vonatkozó éves adatokat évente, a t+2. év november 30-ig továbbítják a Bizottságnak (az Eurostatnak). A 2012. novemberi, első adattovábbítás a 2010-es pénzügyi évre vonatkozik.

⁽¹⁾ HL L 145., 2008.6.4., 227. o.

⁽²⁾ COM(2005) 217 végleges.

4. cikk

Az adatminőségre vonatkozó követelmények és a minőséggel kapcsolatos adatszolgáltatási keretrendszer

1. A II. melléklet állapítja meg az oktatási és képzési rendszerekre vonatkozó adatminőségi követelményeket és a minőséggel kapcsolatos adatszolgáltatási keretrendszert.

2. A tagállamok a II. mellékletben megállapított követelményeknek megfelelő minőségi jelentést minden évben eljuttatják a Bizottsághoz (Eurostat). Az első jelentés a 2012-es adatgyűjtési évre vonatkozik. A 3. cikkben meghatározott bázisidőszakokra vonatkozó minőségi jelentést a $t+3$ év január 31-ig továbbítják a Bizottságnak. A 2012-es adatgyűjtésre vonatkozó első minőségi jelentést kivételesen a $t+3$ év március 31-ig továbbítják.

3. A tagállamok a szükséges adatokat különböző források, például mintavételes felmérések, igazgatási adatok forrásai és egyéb adatforrások kombinációjának felhasználásával szerzik be.

4. A tagállamok a 3. bekezdésben említett, a mintavételes felmérésektől és igazgatási adatforrásoktól eltérő forrásokból történő adatgyűjtés módszereiről és az abból származó adatok minőségéről tájékoztatást adnak a Bizottságnak (az Eurostatnak).

5. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

I. MELLÉKLET

Az érintett tárgykörök, a jellemzők részletes felsorolása és bontásuk

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL-Bologna	A beiratkozott hallgatók száma oktatási szintek (felsőfokú), nemek és részletes oktatási területek szerint, a bolognai (kétciklusú, alap-illetve mesterfokú képzésből, továbbá doktori képzésből álló) rendszer felépítésének megfelelően
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	A bolognai rendszer szerinti oktatásban (vagy nem európai országokban hasonló diplomához vezető programokban) részt vevő hallgatók száma, illetve a nem a bolognai rendszert követő programokban (vagy nem európai országokban egyéb diplomához vezető programokban) részt vevő hallgatók száma (az ISCED 1997 rendszer struktúráját követve)
Bolognai rendszer szerinti képzések	3 évnél rövidebb, de felsőfokúnak tekintett és a bolognai rendszer részét képező (első diplomához vezető) programok, alapfokú diplomához vezető programok, első diplomához vezető, 3-4 éves képzési idejű programok, 4-6 év összesített képzési idejű (második diplomához vezető) mesterfokú program, a bolognai rendszer részének tekintett, hosszú képzési idejű (5 vagy annál több éves), első diplomához vezető programok, (harmadik diplomához – doktori szintet követő diplomához vezető) PhD és doktori programok.
ISCED szintek	ISCED 5A 3-<5 év (első diplomához vezető program), ISCED 5A legalább 5 év (első diplomához vezető program), ISCED 5A (második diplomához vezető program), ISCED 5B (első végzettséghez vezető program), ISCED 5B (második végzettséghez vezető program), ISCED 6 (PhD/doktorátus/posztdoktori képzés)
Részletes oktatási terület	Oktatási és képzési területek kézikönyve (1999. decemberi változat)

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL1	A diákok/hallgatók száma oktatási szintek, programorientáció, a program végcélja, a részvétel intenzitása, nemek és életkor szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5. szint, - 6. szint, nincs szint szerint besorolva
Programorientáció	ISCED 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés
A program végcélja	ISCED 3A/B szint, - 3C szint, - 4A/B szint, 4C szint, - 5A szint, - 5B szint
A részvétel intenzitása	Teljes időben és részüidőben összesen, teljes időben
Nem	Férfiak, nők
Életkor	3 év alatt, 3-tól 29 éves korig évenkénti bontásban, 30-34 éves, 35-39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Kötelező (kivéve az 5. oszlopot az ISCED 0. vagy 1. szinthez nem tartozó kisgyermekkori programokban való részvételre vonatkozóan)

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL1_Adult	Az ENRL1-ben szereplő, felnőttképzésben részt vevő diákok/hallgatók száma oktatási szintek, programorientáció, a részvétel intenzitása, nemek és életkor szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint
Programorientáció	ISCED 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés
A részvétel intenzitása	Teljes időben és részidőben összesen, teljes időben
Nem	Férfiak, nők
Életkor	15 év alatt, 15-től 29 éves korig évenkénti bontásban, 30–34 éves, 35–39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL1a	A diákok/hallgatók száma oktatási szintek, programorientáció, a program végcélja, az intézmény típusa, a részvétel intenzitása és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint, nincs szint szerint besorolva
Programorientáció	ISCED 2. szint általános, - 2. szint szakmai előkészítő képzés, - 2. szint szakmai képzés, - 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés, - 3. szint szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés, - 4. szint szakmai képzés,
A program végcélja	ISCED 3A. szint, - 3B. szint, - 3C. szint, - 4A. szint, - 4B. szint, 4C. szint, - 5A. szint első diploma, - 5A. szint második és további diploma, - 5B. szint első végzettség, - 5B. szint második és további végzettség.
A részvétel intenzitása	Teljes időben és részidőben összesen, teljes időben, részidőben, teljes idő egyenértékek
— teljes időben és részidőben összesen	ebből: iskolában és munkahelyen egyaránt folyó programokban részt vevő diákok (az ISCED 3. és 4. szintjén)
— nem	Férfiak, nők
— teljes időben	ebből: iskolában és munkahelyen egyaránt folyó programokban részt vevő diákok (az ISCED 3. és 4. szintjén)
— nem	Férfiak, nők
— részidőben	ebből: iskolában és munkahelyen egyaránt folyó programokban részt vevő diákok (az ISCED 3. és 4. szintjén)
— teljes idő egyenértékben	ebből: iskolában és munkahelyen egyaránt folyó programokban részt vevő diákok (az ISCED 3. és 4. szintjén)
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
— a részvétel intenzitása	Teljes időben, részidőben, teljes idő egyenértékek

Kötelező (kivéve a C5–C12 sort (az állami támogatásban részesülő magánintézményekre és a független magánintézményekre vonatkozóan) és az 5. oszlopot (az ISCED 0. vagy 1. szinthez nem tartozó kisgyermekkorú programokban való részvételre vonatkozóan), amelyek továbbra sem kötelezők)

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL1a_adult	Az ENRL1a-ban szereplő, felnőttképzésben részt vevő diákok száma oktatási szintek, programorientáció, az intézmény típusa, a részvétel intenzitása és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint
Programorientáció	ISCED 2. szint általános, - 2. szint szakmai előkészítő képzés, - 2. szint szakmai képzés, - 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés, - 3. szint szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés, - 4. szint szakmai képzés,
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény, állami támogatásban részesülő magánintézmények, független magánintézmények
— a részvétel intenzitása	Teljes időben, részidőben, teljes időes egyenértékek

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL3	Általános programokban részt vevő diákok és évisméltők (ISC 123) száma oktatási szintek, nemek és osztály szerint
Bontás	Részletes leírás
Hallgató típusa/évisméltői státusz	Diákok száma, évisméltők száma
— Oktatási szint	ISCED 1. szint
— A program végcélja	ISCED 2. szint általános, - 3. szint általános
Nem	Férfiak, nők
Osztály	1. osztály, 2. osztály, 3. osztály, 4. osztály, 5. osztály, 6. osztály, 7. osztály, 8. osztály, 9. osztály, 10. osztály, az osztály nem ismert

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL4	Az 1. osztályba járó tanulók száma nemek és életkor szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Általános iskola 1. osztály (ISCED 1)
Nem	Férfiak, nők
Korcsopott	4 év alatt, 4-től 14 éves korig évenkénti bontásban, 15 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL5	A hallgatók (ISC 56) száma oktatási szintek, a program végcélja, az oktatási terület és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 56. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
Nem	Férfiak, nők
Oktatási terület	Oktatás (ISC 14), Tanárképzés (ISC 141), Oktatástudomány (ISC 142), Humán tudományok és művészetek, Művészetek (ISC 21), Humán tudományok (ISC 22), Társadalomtudományok, gazdaság és jog, Társadalom- és viselkedéstudomány (ISC 31), Újságírás és más információszolgáltatás (ISC 32), Üzleti ismeretek és ügyvitel (ISC 34), Jog (ISC 38), Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok, Élettudományok (ISC 42), Fizikai tudományok (ISC 44), Matematika és statisztika (ISC 46), Számítástechnika (ISC 48), Műszaki, ipari és építőipari képzések, Általános műszaki (mérnöki) képzés (ISC 52), Egyéb feldolgozóipari képzések (ISC 54), Építőipari, építészeti képzés (ISC 58), Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (ISC 62), Állatorvosi tudományok (ISC 64), Egészségügy és szociális gondoskodás, Egészségügy (ISC 72), Szociális gondoskodás (ISC 76), Szolgáltatások, Személyi szolgáltatások (ISC 81), Szállítási szolgáltatások (ISC 84), Környezetvédelem (ISC 85), Védelmi szolgáltatások (ISC 86), nem ismert vagy nincs megadva

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL6	A mobil, illetve külföldi hallgatók (ISCED 5 és 6) száma oktatási szintek, a program végcélja és oktatási terület szerint
Bontás	Részletes leírás
Hallgató típusa	Mobil, illetve külföldi hallgatók
Oktatási szint	ISCED 5. és 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
Oktatási terület	Oktatás (ISC 14), Tanárképzés (ISC 141), Oktatástudomány (ISC 142), Humán tudományok és művészetek, Művészetek (ISC 21), Humán tudományok (ISC 22), Társadalomtudományok, gazdaság és jog, Társadalom- és viselkedéstudomány (ISC 31), Újságírás és más információszolgáltatás (ISC 32), Üzleti ismeretek és ügyvitel (ISC 34), Jog (ISC 38), Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok, Élettudományok (ISC 42), Fizikai tudományok (ISC 44), Matematika és statisztika (ISC 46), Számítástechnika (ISC 48), Műszaki, ipari és építőipari képzések, Általános műszaki (mérnöki) képzés (ISC 52), Egyéb feldolgozóipari képzések (ISC 54), Építőipari, építészeti képzés (ISC 58), Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (ISC 62), Állatorvosi tudományok (ISC 64), Egészségügy és szociális gondoskodás, Egészségügy (ISC 72), Szociális gondoskodás (ISC 76), Szolgáltatások, Személyi szolgáltatások (ISC 81), Szállítási szolgáltatások (ISC 84), Környezetvédelem (ISC 85), Védelmi szolgáltatások (ISC 86), nem ismert vagy nincs megadva

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL7	A mobil, illetve külföldi hallgatók száma oktatási szintek, a program végcélja, uniós/nem uniós állampolgárság és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Hallgató típusa	Mobil hallgatók száma aszerint, hogy uniós országból, illetve nem uniós országból származnak vagy származásuk nem ismert
— Oktatási szint	ISCED 5. szint, - 6. szint, nincs szint szerint besorolva
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma, - 5A. szint második és további diploma, - 5B. szint első végzettség, - 5B szint második és további végzettség.
— nem	Férfiak, nők
Hallgató típusa	Azon hallgatók száma, akik nem állampolgárai az adatszolgáltatás végző országnak
— ebből: azon hallgatók száma, akik uniós ország állampolgárai	
— ebből: azon hallgatók száma, akik nem uniós ország állampolgárai	
— ebből: azon hallgatók száma, akiknek az állampolgársága nem ismert	
— Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5. szint, - 6. szint, nincs szint szerint besorolva
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma, - 5A. szint második és további diploma, - 5B. szint első végzettség, - 5B szint második és további végzettség.
— nem	Férfiak, nők

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL8	A hallgatók (ISCED 5/6) száma oktatási szintek, a program végcélja és állampolgárság szerint
Bontás	Részletes leírás
Hallgató típusa	Valamennyi hallgató
— Oktatási szint	ISCED 5. szint, ISCED 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint
Állampolgárság	Statistikai célokra az Egyesült Nemzetek Szervezetének Statisztikai Osztálya által meghatározott és hatályba léptetett szabványos ország- és területi kódokat kell használni (ISO 3166-1 nemzetközi szabvány), m49alpha.

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRL9	A hallgatók (ISC 5/6) száma oktatási szintek, a program végcélja és származási ország (szokásos tartózkodási hely és/vagy előzetes oktatás helye) szerint
Bontás	Részletes leírás
Hallgató típusa	A hallgatók száma származási ország szerint
— Oktatási szint	ISCED 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint
A szokásos tartózkodási hely és/vagy előzetes oktatás helye szerinti ország vagy terület	Statisztikai célokra az Egyesült Nemzetek Szervezetének Statisztikai Osztálya által meghatározott és hatályba léptetett szabványos ország- és területi kódokat kell használni (ISO 3166-1 nemzetközi szabvány), m49alpha.

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENTR1	Az évente felvett diákok száma oktatási szintek és a program végcélja szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje ISCED 3, középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás ISCED 4, felsőfokú
— A program végcélja	ISCED 5A, ISCED 5B, ISCED 6
Hallgató típusa	Új belépők, ismételten belépők, tanulmányaikat megszakítás nélkül folytató diákok
Új belépők	Egyéb korábbi felsőfokú tanulmányokat folytatott, egyéb korábbi felsőfokú tanulmányokat nem folytatott

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENTR2	Új belépők száma oktatási szintek, nemek és életkor szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje (ISCED 3), középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás (ISCED 4), felsőfokú
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
Nem	Férfiak, nők
— Életkor	14 év alatt, 14-től -29 éves korig évenkénti bontásban, 30–34 éves, 35–39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Kötelező, kivéve az 1. és 2. oszlopot (az ISCED 3., illetve 4. szintre vonatkozóan), amelyek nem kötelezők.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENTR3	Új belépők száma oktatási szintek, nemek és oktatási területek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Felsőfokú
— A program végcélja	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
Nem	Férfiak, nők
— Oktatási terület	Oktatás (ISC 14), Tanárképzés (ISC 141), Oktatástudomány (ISC 142), Humán tudományok és művészetek, Művészetek (ISC 21), Humán tudományok (ISC 22), Társadalomtudományok, gazdaság és jog, Társadalom- és viselkedéstudomány (ISC 31), Újságírás és más információszolgáltatás (ISC 32), Üzleti ismeretek és ügyvitel (ISC 34), Jog (ISC 38), Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok, Élettudományok (ISC 42), Fizikai tudományok (ISC 44), Matematika és statisztika (ISC 46), Számítástechnika (ISC 48), Műszaki, ipari és építőipari képzések, Általános műszaki (mérnöki) képzés (ISC 52), Egyéb feldolgozóipari képzések (ISC 54), Építőipari, építészeti képzés (ISC 58), Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (ISC 62), Állatorvosi tudományok (ISC 64), Egészségügy és szociális gondoskodás, Egészségügy (ISC 72), Szociális gondoskodás (ISC 76), Szolgáltatások, Személyi szolgáltatások (ISC 81), Szállítási szolgáltatások (ISC 84), Környezetvédelem (ISC 85), Védelmi szolgáltatások (ISC 86), nem ismert vagy nincs megadva
Kötelező	
A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD-Bologna	A (felsőfokú) végzettek/végzettségek száma nemek és részletes oktatási területek szerint, a bolognai (kétciklusú, alap- illetve mesterfokú képzésből, továbbá doktori képzésből álló) rendszer felépítésének megfelelően
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	A bolognai rendszer szerinti oktatásban (vagy nem európai országokban hasonló diplomához vezető programokban) részt vevő végzettek/megszerzett végzettségek száma, illetve a nem a bolognai rendszert követő programokban (vagy nem európai országokban egyéb diplomához vezető programokban) részt vevő végzettek/megszerzett végzettségek száma (az ISCED 1997 rendszer struktúráját követve)
Bolognai rendszer szerinti képzése	3 évnél rövidebb, de felsőfokúnak tekintett és a bolognai struktúra részét képező (első diplomához vezető) programot lezáró diplomák, első diplomához vezető, 3-4 éves képzési idejű programokat lezáró alapfokú diplomák, 4-6 év összesített képzési idejű (második diplomához vezető) programot lezáró mesterfokú diplomák, a bolognai rendszer részének tekintett, hosszú képzési idejű (5 vagy annál több éves), első diplomához vezető programokat lezáró diplomák, PhD és doktorátusok.
— ISCED szintek	ISCED 5A. első diploma 3-< 5 év, ISCED 5A. első diploma legalább 5 év, ISCED 5A. (második diplomához vezető program), ISCED 5B. (első végzettséghez vezető program), ISCED 5B. (második végzettséghez vezető program), ISCED 6 (PhD/doktorátus/posztdoktori képzés)
Részletes oktatási terület	Oktatási és képzési területek kézikönyve (1999. decemberi változat)
Nem kötelező	

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD1	A végzettek (ISCED 3. és 4. szint) száma oktatási szintek, a program végcélja, programorientáció, az intézmény típusa, nemek, valamint mobil, illetve külföldi diákok és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
A végzett típusa	Azon végzettek száma, akik az adatszolgáltatás végző országban külföldi állampolgárnak minősülnek, azon végzettek száma, akik az adatszolgáltatás végző országban mobil hallgatónak minősülnek
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje (ISCED 3), középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás (ISCED 4)
— A program végcélja	ISCED 3A. szint, - 3B. szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokéhoz hasonló képzési idejű 3C szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokénál rövidebb képzési idejű 3C szint, ISCED 4A. szint, - 4B. szint, - 4C szint.
— Programorientáció	ISCED 3. szintű általános programok, - 3. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 3. szintű szakmai képzési programok, ISCED 4. szintű általános programok, - 4. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 4. szintű szakmai képzési programok
Nem	Férfiak, nők
A végzett/mobil hallgató típusa	Azon végzettek száma, akik nem az adatszolgáltatás végző országból származnak
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje (ISCED 3), középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás (ISCED 4)
— A program végcélja	ISCED 3A. szint, - 3B. szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokéhoz hasonló képzési idejű 3C szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokénál rövidebb képzési idejű 3C szint
— Programorientáció	ISCED 3. szintű általános programok, - 3. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 3. szintű szakmai képzési programok, - 4. szintű általános programok, - 4. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 4. szintű szakmai képzési programok
Nem	Férfiak, nők
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
— Nem	Férfiak, nők
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje (ISCED 3), középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás (ISCED 4)
— A program végcélja	ISCED 3A. szint, - 3B. szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokéhoz hasonló képzési idejű 3C szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokénál rövidebb képzési idejű 3C szint
— Programorientáció	ISCED 3. szintű általános programok, - 3. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 3. szintű szakmai képzési programok, - 4. szintű általános programok, - 4. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 4. szintű szakmai képzési programok
Nem kötelező	

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD2 A	végzettek (ISCED 3. és 4. szint) száma oktatási szintek, a program végcélja, programorientáció, életkor és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Középfokú oktatás felső szintje (ISCED 3), középfokút követő, de nem felsőfokú oktatás (ISCED 4)
— A végzett típusa	Valamennyi végzett, elsődipomás
— A program végcélja	ISCED 3A. szint, - 3B. szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokéhoz hasonló képzési idejű 3C. szint, - a jellemző 3A. vagy 3B. programokénál rövidebb képzési idejű 3C. szint, ISCED 3A.&3B. szintű elsődipomások, ISCED 3A., 3B. és a jellemző 3A. vagy 3B. programokéhoz hasonló képzési idejű 3C. szintű elsődipomások, ISCED 4A. szint, - 4B. szint, - 4C. szint.
— Programorientáció	ISCED 3. szintű általános programok, - 3. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 3. szintű szakmai képzési programok, ISCED 4. szintű általános programok, - 4. szintű, szakmai előkészítő képzési programok, - 4. szintű szakmai képzési programok
Nem	Férfiak, nők
— Életkor	11 év alatt, 11-től 29 éves korig évenkénti bontásban, 30–34 éves, 35–39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD3	A végzettek (ISCED 5. és 6. szint) száma oktatási szintek, a program végcélja, összesített időtartam, az intézmény típusa, nemek, valamint mobil, illetve külföldi hallgatók és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
A végzett típusa/származás	Azon hallgatók száma, akik az adatszolgáltatás végző országban mobil hallgatónak minősülnek
Oktatási szint	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma összesített időtartam szerint, - 5A. szint második és további diploma összesített időtartam szerint, - 5B. szint első végzettség összesített időtartam szerint, - 5B. szint második és további végzettség összesített időtartam szerint, - 6. szint PhD/doktorátus, - 6. szint posztdoktori végzettség.
— Összesített időtartam	ISCED 5A. szint első diploma 3–< 5 év, - 5A. szint 5–6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5A. szint 5 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 5–6 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, ISCED 5A. szint első diploma 3–< 5 év, - 5A. szint 5–6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5B. szint első végzettség 2–< 3 év, 5B. szint első végzettség 3–< 5 év, 5B. szint 5 évnél hosszabb időtartam alatt megszerzett első végzettség, 5B. szint 3–< 5 év alatt megszerzett második és további végzettség, 5B. szint 5 vagy annál több év alatt megszerzett második és további végzettség.
Nem	Férfiak, nők

Bontás	Részletes leírás
A végzett típusa/állampolgárság	Azon hallgatók száma, akik az adatszolgáltatás végző országban külföldi állampolgárnak minősülnek
Oktatási szint	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma összesített időtartam szerint, - 5A. szint második és további diploma összesített időtartam szerint, - 5B. szint első végzettség összesített időtartam szerint, - 5B szint második és további végzettség összesített időtartam szerint, - 6. szint PhD/doktorátus, - 6. szint posztdoktori végzettség
— Összesített időtartam	ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5A. szint 5 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 5-6 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű második és további diploma, ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5B. szint első végzettség 2-< 3 év, 5B. szint első végzettség 3-< 5 év, 5B. szint 5 évnél hosszabb időtartam alatt megszerzett első végzettség, 5B. szint 3-< 5 év alatt megszerzett második és további végzettség, 5B. szint 5 vagy annál több év alatt megszerzett második és további végzettség.
Nem	Férfiak, nők
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
Oktatási szint	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma összesített időtartam szerint, - 5A. szint második és további diploma összesített időtartam szerint, - 5B. szint első végzettség összesített időtartam szerint, - 5B szint második és további végzettség összesített időtartam szerint, - 6. szint PhD/doktorátus, - 6. szint doktori szintet követő diplomák.
— Összesített időtartam	ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5A. szint 5 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 5-6 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű második és további diploma, ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5B. szint első végzettség 2-< 3 év, 5B. szint első végzettség 3-< 5 év, 5B. szint 5 évnél hosszabb időtartam alatt megszerzett első végzettség, 5B. szint 3-< 5 év alatt megszerzett második és további végzettség, 5B. szint 5 vagy annál több év alatt megszerzett második és további végzettség.
Nem	Férfiak, nők

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD4	A végzettek (ISCED 5. és 6. szint) száma oktatási szintek, a program végcélja, összesített időtartam, életkor és nemek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Összes ISCED 5. és 6. szintű diploma: ISCED 5A., ISCED 5B. ISCED 6. Elsődiplomások (egyszer számolva), ISCED 5A., ISCED 5B.
— A program végcélja	ISCED 5A. szint első diploma összesített időtartam szerint, - 5A. szint második és további diploma összesített időtartam szerint, - 5B. szint első végzettség összesített időtartam szerint, - 5B szint második és további végzettség összesített időtartam szerint, - 6. szint PhD/doktorátus, - 6. szint doktori szintet követő diplomák, elsődiplomások (egyszer számolva) ISCED 5A. szint összesen összesített időtartam szerint, ISCED 5B. szint összesen.

Bontás	Részletes leírás
— Összesített időtartam	ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5A. szint 5 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 5-6 évnél rövidebb képzési idejű második és további diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű második és további diploma, ISCED 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint 5-6 év képzési idejű első diploma, 5A. szint 6 évnél hosszabb képzési idejű első diploma, 5B. szint első végzettség 2-< 3 év, 5B. szint első végzettség 3-< 5 év, 5B. szint 5 évnél hosszabb időtartam alatt megszerzett első végzettség, 5B. szint 3-< 5 év alatt megszerzett második és további végzettség, 5B. szint 5 vagy annál több év alatt megszerzett második és további végzettség, elsődiplomások (egyszer számolva) ISCED 5A. szint 3-< 5 év időtartam, elsődiplomások (egyszer számolva) ISCED 5A. szint 5-6 év időtartam, elsődiplomások (egyszer számolva) ISCED 5A. szint 6 évnél hosszabb időtartam.
Nem	Férfiak, nők
— Életkor	15 év alatt, 15-től 29 éves korig évenkénti bontásban, 30-34 éves, 35-39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
GRAD5	Végzettségek száma oktatási szintek, programorientáció, nemek és oktatási területek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 3. szint, - 4. szint, - 5A. szint, - 5B. szint, - 6. szint
— Programorientáció	ISCED 3. szint szakmai képzésben/szakmai előkészítő képzésben szerzett végzettség, - 4. szint szakmai képzésben/szakmai előkészítő képzésben szerzett végzettség, - 5A. szint első diploma 3-< 5 év, - 5A. szint első diploma 5-6 év, - 5A. szint első diploma 6 évnél hosszabb időtartam, - 5A. szint második és további diploma, - 5B. szint első végzettség, - 5B. szint második és további végzettség, - 6. szint PhD/doktorátus, - 6. szint doktori szintet követő diplomák
Nem	Férfiak, nők
— Oktatási terület	Oktatás (ISC 14), Tanárképzés (ISC 141), Oktatástudomány (ISC 142), Humán tudományok és művészetek, Művészetek (ISC 21), Humán tudományok (ISC 22), Társadalomtudományok, gazdaság és jog, Társadalom- és viselkedéstudomány (ISC 31), Újságírás és más információszolgáltatás (ISC 32), Üzleti ismeretek és ügyvitel (ISC 34), Jog (ISC 38), Matematika, számítástechnika, egyéb természettudományok, Élettudományok (ISC 42), Fizikai tudományok (ISC 44), Matematika és statisztika (ISC 46), Számítástechnika (ISC 48), Műszaki, ipari és építőipari képzések, Általános műszaki (mérnöki) képzés (ISC 52), Egyéb feldolgozóipari képzések (ISC 54), Építőipari, építészeti képzés (ISC 58), Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (ISC 62), Állatorvosi tudományok (ISC 64), Egészségügy és szociális gondoskodás, Egészségügy (ISC 72), Szociális gondoskodás (ISC 76), Szolgáltatások, Személyi szolgáltatások (ISC 81), Szállítási szolgáltatások (ISC 84), Környezetvédelem (ISC 85), Védelmi szolgáltatások (ISC 86), nem ismert vagy nincs megadva

Kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
Átlagos időtartam	A felsőfokú oktatás átlagos időtartama
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED felsőfokú szint, ISCED 6. szint
— Programorientáció	ISCED 5A. szint, - 5B. szint, - 5A./6. szint

Bontás	Részletes leírás
Időtartam a közelítő	
Képlettel	(előre meghatározott)
Időtartam a láncmódszerrel	Az első tanulmányi évben bekövetkező nulla lemorzsolódás feltételes valószínűsége, Az elsőből a második tanévbe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 2. évéből a 3. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 3. évéből a 4. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 4. évéből a 5. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 5. évéből a 6. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 6. évéből a 7. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 7. évéből a 8. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 8. évéből a 9. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 9. évéből a 10. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége, A vizsgálat 10. évéből a 11. évébe történő továbbjutás feltételes valószínűsége,

Nem kötelező. Az adatokat háromévente kell gyűjteni.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
Végzési arány	2009-es felmérés a belföldi és a külföldi hallgatók körében a felsőoktatásban kialakult végzési arány megbecslésére
Bontás	Részletes leírás
Első végzettség megszerzése	
— Összesített időtartam	ISCED 5A. szint első diploma 3–< 5 év, - 5A. szint első diploma 5–6 év, - 5A. szint első diploma 6 évnél hosszabb időtartam, - 5A. szint második és további diploma (egyszer számolva), - 5B. szint első végzettség 2–< 3 év, - 5B. szint első végzettség 3–< 5 év, - 5B. szint első végzettség 5 évnél hosszabb időtartam,- 5B. szint első és második végzettség (egyszer számolva)
A felsőoktatás típusai közötti átjárás	
A. és felsőfokú B. programok	átjárás az 5A. programokból az 5B. programokba, átjárás az 5B. programokból az 5A. programokba
A végzettek száma	Az olyan, 5A. programba belépők száma, akiknek nem sikerült megszerezni az első 5A. szintű diplomát, de akiket 5B. programba irányítanak át, és akiknek sikerül megszerezni az első 5B. szintű diplomát, Azon felsőfokú A. típusú végzettek száma, akik azután 5B. programot kezdenek, és akiknek sikerül megszerezni az első 5B. szintű diplomát, Az olyan, 5B. programba belépők száma, akiknek nem sikerült megszerezni az első 5B. szintű diplomát, de akiket 5A. programba irányítanak át, és akiknek sikerül megszerezni az első 5A. szintű diplomát, Azon felsőfokú B. típusú végzettek száma, akik azután 5A. programot kezdenek, és akiknek sikerül megszerezni az első 5A. szintű diplomát
A részvétel intenzitása	Teljes időben és részdíjban összesen, teljes időben, részdíjban
Végzési arány	(előre meghatározott)

Nem kötelező. Az adatokat háromévente kell gyűjteni.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
Class1	Átlagos osztálylétszám az oktatás szintje és az intézmények típusai szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	Alapfokú oktatás első szintje (ISC 1), alapfokú oktatás második szintje (ISC 2)
Az intézmény típusa	Állami intézmények, állami támogatásban részesülő magánintézmények, független magánintézmények
Átlagos osztálylétszám	Diákok száma, osztályok száma

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
PERS_ENRL2	A diákok/hallgatók száma – a lefedettséget az oktatási személyzetre vonatkozó statisztikákéhoz igazítva – oktatási szintek, programorientáció, a program végcélja, az intézmény típusa és a tanulmány módja szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5/6. szint, nincs szint szerint besorolva
— programorientáció	ISCED 1. szint, - 2. szint, - 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 5B. szint, - 5A/6. szint.
— programorientáció/-helyszín	ISCED 3. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában, - 3. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában és munkahelyen, - 4. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában, - 4. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában és munkahelyen,
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
— Tanulmány módja	Teljes időben, részdíjban, teljes időben egyenértékek

Kötelező A C4–C9 sor az állami támogatásban részesülő magánintézményekre és a független magánintézményekre vonatkozóan nem kötelező. A 9–10. oszlop (az iskolában, illetve iskolában és munkahelyen lebonyolított ISCED 3. szintű szakmai képzési és szakmai előkészítő képzési programokra vonatkozóan), valamint a 14–15. oszlop (az iskolában, illetve iskolában és munkahelyen lebonyolított ISCED 4. szintű szakmai képzési és szakmai előkészítő képzési programokra vonatkozóan) nem kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
PERS1	Általános- és középiskolai tanárok (ISCED 0-4) és felsőoktatási intézmények tanári kara (ISCED 5-6) oktatási szintek, programorientáció, nemek, életkor, az intézmény típusa és alkalmazotti jogállás szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5. és 6. szint, nincs szint szerint besorolva

Bontás	Részletes leírás
— Programorientáció	ISCED 3. szint általános programok, 3. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában, - 3. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában és munkahelyen, - 4. szint általános programok, - 4. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában, - 4. szint szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési program iskolában és munkahelyen, - 5B. szint, - 5A. és 6. szint.
Nem	Férfiak, nők
— Életkor	25 év alatt, 25–29 éves, 30–34 éves, 35–39 éves, 40–44 éves, 45–49 éves, 50–54 éves, 55–59 éves, 60–64 éves, 65 éves és idősebb, az életkor nem ismert
Alkalmazotti jogállás	Teljes időben, részdíjban, teljes idős egyenértékek
— nem	Férfiak, nők
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
— Alkalmazotti jogállás	Teljes időben, részdíjban, teljes idős egyenértékek

Kötelező Az A54–A61 sor az állami támogatásban részesülő magánintézményekre és a független magánintézményekre vonatkozóan nem kötelező. A 9–10. oszlop (az iskolában, illetve iskolában és munkahelyen lebonyolított ISCED 3. szintű szakmai képzési és szakmai előkészítő képzési programokra vonatkozóan), valamint a 14–15. oszlop (az iskolában, illetve iskolában és munkahelyen lebonyolított ISCED 4. szintű szakmai képzési és szakmai előkészítő képzési programokra vonatkozóan) nem kötelező (az A1.–A36. sorok esetében sem).

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
PERS2	Iskolai szintű igazgatási személyzet és oktatási segéd személyzet az ISCED 0., 1., 2. és 3. szintjén
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - az 1. és 2. szint együtt, - a 2. és 3. szint együtt
Iskolai szintű igazgatási személyzet	
— nem	Férfiak, nők
— Alkalmazotti jogállás	Teljes időben, részdíjban, teljes idős egyenértékek
Oktatási segéd személyzet	
— nem	Férfiak, nők
— Alkalmazotti jogállás	Teljes időben, részdíjban, teljes idős egyenértékek

Nem kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
FIN_ENRL2	A diákok/hallgatók száma – a lefedettséget az oktatás finanszírozására vonatkozó statisztikákéhoz igazítva – oktatási szintek, programorientáció, a program végcélja, az intézmény típusa és a tanulmány módja szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, - 5/6. szint, nincs szint szerint besorolva
— programorientáció	ISCED 2. szintű általános, - 2. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 3. szintű általános, - 3. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 4. szintű általános, - 4. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 5B. szint,, 5A/6. szint
Az intézmény típusa	állami intézmények, valamennyi magántulajdonban lévő intézmény
— Tanulmány módja	Teljes időben, részidőben, teljes időes egyenértékek

Kötelező A C4–C9 sor (az állami támogatásban részesülő magánintézményekre és a független magánintézményekre vonatkozóan) nem kötelező. A 4., 5., 7., 8., 11., 12., 13., 14. oszlop nem kötelező. A 10. oszlop adatszolgáltatása történhet a 9. oszloppal együtt.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
FINANCE1	Az oktatásra fordított kiadások az oktatás szintje, a forrás és az ügylet típusa szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, 5/6. szint
— programorientáció	ISCED 2. szintű általános, - 2. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 3. szintű általános, - 3. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 4. szintű általános, - 4. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 5B. szint,, 5A/6. szint
Forrás (1)	központi állami kiadások, regionális önkormányzati kiadások, helyi önkormányzati kiadások
— az ügylet típusa (1)	közvetlen ráfordítás az állami intézményekre, közvetlen ráfordítás a magántulajdonban lévő intézményekre, (nettó) átutalások a regionális önkormányzatoknak, (nettó) átutalások a helyi önkormányzatoknak, diákoknak/hallgatóknak/háztartásoknak nyújtott ösztöndíjak és egyéb támogatások, tanulmányi hitelek, átutalások és kifizetések egyéb magánjogi szervezeteknek
Forrás (2)	pénzeszközök nemzetközi szervezetektől és egyéb külföldi forrásokból
— az ügylet típusa (2)	közvetlenül állami intézményeknek folyósított nemzetközi fizetések, közvetlenül magántulajdonban lévő intézményeknek folyósított nemzetközi fizetések, átutalások nemzetközi forrásokból a központi államigazgatásnak, átutalások nemzetközi forrásokból a regionális önkormányzatoknak, átutalások nemzetközi forrásokból a helyi önkormányzatoknak
Forrás (3)	a háztartások kiadásai
— az ügylet típusa (3)	állami intézményeknek folyósított (nettó) fizetések, magántulajdonban lévő intézményeknek folyósított (nettó) fizetések, közvetlenül vagy közvetve oktatási intézmények által igényelt árukért történő fizetések, a részvételhez nem közvetlenül szükséges árukért történő fizetések, magántanításért történő fizetések
Forrás (4)	egyéb magánjogi szervezetek kiadásai
— az ügylet típusa (4)	diákoknak/hallgatóknak/háztartásoknak nyújtott ösztöndíjak és egyéb támogatások, tanulmányi hitelek

Kötelező. Az F1, F4, F6, F7, F8, H2, H3, H5B, H15, H16, H17, E2, E3, E5A, E5B sorok részletes ontása nem kötelező. A 4., 5., 7., 8., 11., 12., 13., 14. oszlop nem kötelező. A 10. oszlop adatszolgáltatása történhet a 9. oszloppal együtt.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
FINANCE2	Az oktatásra fordított kiadások az oktatás szintje, jelleg és az erőforrás kategóriája szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, 5/6. szint
— programorientáció	ISCED 2. szintű általános, - 2. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 3. szintű általános, - 3. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 4. szintű általános, - 4. szintű szakmai előkészítő képzés és szakmai képzés, - 5B. szint,, 5A/6. szint
Állami intézményeknél felmerült kiadások	
— bérköltségekre fordított folyó kiadások (1)	— tanárok, - egyéb pedagógiai, igazgatási és szakszemélyzet + kiszolgáló személyzet
— bérköltségekre fordított folyó kiadások (2)	— bérek, nyugdíjkiadások, egyéb, nem bérjellegű juttatások
— egyéb folyó kiadások	
— tőkekiadások	
— egyenlegváltozások miatti kiigazítások	
— állami intézményeknél kiegészítő szolgáltatások miatt felmerült kiadások	
— állami intézményeknél K+F tevékenységek miatt felmerült kiadások	
Az összes magántulajdonban lévő intézményeknél felmerült kiadások	
— bérköltségekre fordított folyó kiadások összesen	
— bérköltségeken kívüli folyó kiadások összesen	
— tőkekiadások összesen	
— egyenlegváltozások miatti kiigazítások	
— magántulajdonban lévő intézményeknél kiegészítő szolgáltatások miatt felmerült kiadások összesen	
— magántulajdonban lévő intézményeknél K+F tevékenységek miatt felmerült kiadások összesen	
Kötelező. Az X1, X5, X7, X8, X9, valamint Y1–Y40 és Z1–Z40 sor (az állami támogatásban részesülő magánintézményekre és a független magánintézményekre vonatkozóan) nem kötelező. A 4., 5., 7., 8., 11., 12., 13., 14. oszlop adatszolgáltatása történhet a 9. oszloppal együtt.	

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
REGIO1	A diákok/hallgatók száma oktatási szintek, programorientáció, nemek és régiók szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 0. szint, - 1. szint, - 2. szint, - 3. szint, - 4. szint, 5. szint, 6. szint
— Programorientáció	ISCED 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés, - 4. szint általános, - 4. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés, 5A. szint, 5B. szint
Nem	Férfiak, nők
— Régió	NUTS 2. szint valamennyi ország esetében, kivéve Németországot és az Egyesült Királyságot (NUTS 1.szint). Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxembourg, Málta, Izland és Lichtenstein esetében nincs szükség régiószintű információkra (ezekben az országokban nincs NUTS 2. szint)

Kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
REGIO2	A diákok/hallgatók száma életkor, nemek és régiók szerint
Bontás	Részletes leírás
Életkor	3 év alatt, 3-tól 29 éves korig évenkénti bontásban, 30–34 éves, 35–39 éves, 40 éves és idősebb, az életkor nem ismert
Nem	Férfiak, nők
— Régió	NUTS 2. szint valamennyi ország esetében, kivéve Németországot és az Egyesült Királyságot (NUTS 1.szint). Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxembourg, Málta, Izland és Lichtenstein esetében nincs szükség régiószintű információkra (ezekben az országokban nincs NUTS 2. szint)

Kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRLLNG1	A diákok száma oktatási szintek, programorientáció és a tanult modern idegen nyelvek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 1. szint, - 2. szint, - 3. szint
— Programorientáció	ISCED 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés
Modern idegen nyelv	Bolgár, cseh, dán, angol, holland, észt, finn, francia, német, görög, magyar, ír, olasz, lett, litván, máltai, lengyel, portugál, román, szlovák, szlovén, spanyol, svéd, arab, kínai, japán, orosz, egyéb modern nyelvek
A beiratkozott diákok száma	

Kötelező. A 4. és 5. oszlop (a 3. szintű általános, szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési programokra vonatkozóan) nem kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ENRLLNG2	A diákok száma oktatási szintek, programorientáció, életkor és a tanult modern idegen nyelvek szerint
Bontás	Részletes leírás
Oktatási szint	ISCED 1. szint, - 2. szint, - 3. szint
— Programorientáció	ISCED 3. szint általános, - 3. szint szakmai előkészítő képzés/szakmai képzés
A tanult idegen nyelvek száma	nem tanul idegen nyelvet, egy idegen nyelvet tanul, 2 vagy több idegen nyelvet tanul
Életkor	6 év alatt, 6-tól 19 éves korig évenkénti bontásban, 20 éves és idősebb, az életkor nincs megadva
A beiratkozott diákok száma	

Kötelező. Az A2–A18 sor, valamint a 13–16. oszlop (az ISCED 3. szintű szakmai előkészítő képzési és szakmai képzési programokra vonatkozóan) nem kötelező.

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ISCMAP_PROGR	A nemzeti oktatási programok feltérképezése
Bontás	Részletes leírás
Oszlopcím	1. oszlop A program száma (prog.<ISCED szint>.<szinten belüli szám>) 2. oszlop A program létrehozásának éve 3. oszlop ISCED szint 4. oszlop A program végcélja 5. oszlop Programorientáció 6. oszlop Elméleti összesített időtartam az ISCED 5. szinten 7. oszlop Helye a tagállami diplomák / végzettségek rendszerében 8. oszlop Helye a felsőoktatási rendszerben (alap-, mesterfok, PhD) 9. oszlop Több ISCED szinten vagy alkategórián átívelő programokra vonatkozó megjegyzések 10. oszlop A program megnevezése a tagállamban 11. oszlop A program angol nyelvű leíró megnevezése

Bontás	Részletes leírás
	12. oszlop A belépéshez szükséges minimumkövetelmény (ISCED szint vagy egyéb)
	13. oszlop Megszerezhető diplomák, végzettségek és bizonyítványok
	14. oszlop A végzettség ISCMAP-QUAL szerinti kódja
	15. oszlop Elméleti belépési életkor
	16. oszlop A program elméleti időtartama
	17. oszlop A program elvégzésekor az oktatásban töltött évek összesített elméleti száma
	18. oszlop Van-e a programnak munkahelyi képzési eleme? (igen/nem)
	19. oszlop A programot kifejezetten felnőttek számára dolgozták ki? (I/N)
	20. oszlop A programot kifejezetten úgy dolgozták ki, hogy részidőben el lehessen végezni? (I/N)
	21. oszlop Szerepel az UOE adatgyűjtésben? (I/N/R)
	22. oszlop Szerepel az UOE FINANCE tábláiban szerepel? (I/N/R)
	23. oszlop Beiratkozások
	24. oszlop Megjegyzések

Nem kötelező

A táblázat megnevezése és bontása	Cím és részletes leírás
ISCMAP_QUAL	A tagállam oktatási rendszerében megszerezhető végzettségek feltérképezése
Bontás	Részletes leírás
Oszlopcím	1. oszlop Végzettség száma (qual.<a szinten belüli szám>)
	2. oszlop A végzettség bevezetésének éve
	3. oszlop A végzettség ISCED szintje
	4. oszlop Végcél (A/B/C)

Bontás	Részletes leírás
	5. oszlop Megnevezése a tagállamban 6. oszlop Angol nyelvű megnevezés 7. oszlop Mely programok elvégzésével lehet megszerezni 8. oszlop Van záróvizsga? (I/N) 9. oszlop A program során vizsgákat kell teljesíteni? (I/N) 10. oszlop Meg van határozva, hogy hány tanórát ÉS milyen vizsgákat kell teljesíteni? (I/N) 11. oszlop A vizsgával záruló kurzusok becsült százaléka 12. oszlop Csak a tanórák száma van meghatározva? (I/N) 13. oszlop Tanórák 14. oszlop Különleges követelmények 15. oszlop Megszerezhető adott programra való beiratkozás nélkül? (I/N) 16. oszlop Milyen feltételek mellett? 17. oszlop A végzettséget tanúsító szervezet(ek) 18. oszlop A programok száma 19. oszlop A végzettek száma 20. oszlop A programok száma 21. oszlop A végzettek száma 22. oszlop Megjegyzések
Nem kötelező	

II. MELLÉKLET

Az adatminőségre vonatkozó követelmények és a minőséggel kapcsolatos adatszolgáltatási keretrendszer

Az adatminőségre vonatkozó követelmények

Az oktatási és képzési rendszerekkel kapcsolatos adatminőségi követelmények a relevanciára, a pontosságra, az időszérűsége és időbeli pontosságra, a hozzáférhetőségre és érthetőségre, az összehasonlíthatóságra és a koherenciára mint a minőségi adatszolgáltatás aspektusaira (vagy a minőségi adatszolgáltatás kritériumaira) vonatkoznak.

Az adatoknak különösen az UNESCO/OECD/Eurostat oktatási rendszerekre vonatkozó adatgyűjtéséről szóló részletes iránymutatásokban megállapított fogalommeghatározásoknak és fogalmaknak kell megfelelniük.

Adatminőségi jelentés

A Bizottság (Eurostat) minden évben, a 4. cikk (2) bekezdésében említett adattovábbítási határidő előtt 3 hónappal a Bizottság (Eurostat) számára már rendelkezésre álló mennyiségi mutatókkal és más információkkal részben kitöltött dokumentumtervezeteket bocsát a tagállamok rendelkezésére az éves minőségi jelentésekhez. A tagállamok a 4. cikk (2) bekezdésében említett kitöltött minőségi jelentést eljuttatják a Bizottsághoz (Eurostat)hoz).

A minőségi jelentés az alábbi 7 fejezetből áll: beiratkozások, belépők, személyzet, végzetek/végzettségek, finanszírozás, tanult idegen nyelvek és regionális beiratkozási adatok.

Az adatminőségi jelentés a relevancia, a pontosság, az időszérűség és időbeli pontosság, a hozzáférhetőség és érthetőség, az összehasonlíthatóság és a koherencia aspektusának való megfelelést dokumentálja.

Az adatminőségi jelentésnek különösen az UNESCO/OECD/Eurostat oktatási rendszerekre vonatkozó adatgyűjtéséről szóló részletes iránymutatásokban megállapított fogalommeghatározásoknak és fogalmaknak való megfelelést kell dokumentálnia.

Az UNESCO/OECD/Eurostat oktatási rendszerekre vonatkozó adatgyűjtéséről szóló részletes iránymutatásokban megállapított fogalommeghatározásoktól és fogalmaktól való eltéréseket dokumentálni, magyarázni és ha lehetséges, számszerűsíteni kell.

A tagállamoknak különösen az I. mellékletben leírt módon a táblák szintjén kell leírniuk a felhasznált forrásokat, továbbá a táblák és bontások szintjén egyértelműen jelölniük kell az esetleges becsléseket és felülvizsgálatokat.

A BIZOTTSÁG 89/2011/EU RENDELETE**(2011. február 2.)****az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek megállapításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

mivel:

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (az egységes közös piac-szervezésről szóló rendelet),

tekintettel a gyümölcs- és zöldségágazatban a 2200/96/EK, a 2201/96/EK és az 1182/2007/EK tanácsi rendeletre vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2007. december 21-i 1580/2007/EK bizottsági rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 138. cikke (1) bekezdésére,

Az Uruguayi Forduló többoldalú kereskedelmi tárgyalásai eredményeinek megfelelően az 1580/2007/EK rendelet a mellékletében szereplő termékek és időszakok tekintetében meghatározza azokat a szempontokat, amelyek alapján a Bizottság rögzíti a harmadik országokból történő behozatalra vonatkozó átalányértékeket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1580/2007/EK rendelet 138. cikkében említett behozatali átalányértékeket e rendelet melléklete határozza meg.

2. cikk

Ez a rendelet 2011. február 3-án lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

*a Bizottság részéről,
az elnök nevében,*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgató

⁽¹⁾ HL L 299., 2007.11.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 350., 2007.12.31., 1. o.

MELLÉKLET

Az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek

(EUR/100 kg)

KN-kód	Országkód ⁽¹⁾	Behozatali átalányérték
0702 00 00	IL	116,3
	JO	85,0
	MA	59,8
	TN	125,1
	TR	100,8
	ZZ	97,4
0707 00 05	JO	86,2
	MA	100,1
	TR	175,4
	ZZ	120,6
0709 90 70	MA	56,6
	TR	133,1
	ZZ	94,9
0709 90 80	EG	82,2
	ZZ	82,2
0805 10 20	AR	41,5
	BR	41,5
	EG	54,1
	IL	67,8
	MA	52,0
	TN	54,5
	TR	70,6
	ZA	41,5
0805 20 10	ZZ	52,9
	IL	162,8
	MA	77,2
	TR	79,6
	ZZ	106,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	57,9
	EG	57,7
	IL	98,7
	JM	91,5
	MA	88,7
	PK	51,1
	TR	67,0
	US	79,6
	ZZ	74,0
0805 50 10	AR	45,3
	EG	41,5
	TR	56,6
	UY	45,3
	ZZ	47,2
0808 10 80	BR	55,2
	CA	96,6
	CL	90,0
	CN	86,6
	MK	42,6
	US	126,3
	ZZ	82,9
0808 20 50	CN	76,0
	US	108,9
	ZA	96,8
	ZZ	93,9

⁽¹⁾ Az országoknak az 1833/2006/EK bizottsági rendeletben (HL L 354., 2006.12.14., 19. o.) meghatározott nomenklatúrája szerint. A „ZZ” jelentése „egyéb származás”.

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. február 2.)

***Lentinula edodes*ből (shiitake gomba) származó tenyésztettkivonat új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalának a 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről**

(az értesítés a C(2011) 442. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2011/73/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló, 1997. január 27-i 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikkére,

mivel:

- (1) 2007. december 19-én a GlycaNova Norge AS vállalat kérelmezte az Egyesült Királyság illetékes hatóságainál a shiitake gombából (*Lentinula edodes*, korábban *Lentinus edodes*) származó tenyésztettkivonat új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalát.
- (2) 2008. november 3-án az Egyesült Királyság illetékes élelmiszer-értékelő testülete kiadta előzetes értékelő jelentését. A jelentésben a testület megállapította, hogy a *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat élelmiszer-összetevőként való használata elfogadható.
- (3) A Bizottság 2009. január 7-én valamennyi tagállamnak továbbította az előzetes értékelő jelentést.
- (4) A 258/97/EK rendelet 6. cikkének (4) bekezdésében meghatározott hatvannapos időszak alatt az említett előírásnak megfelelően indokolt kifogásokat emeltek a termék forgalomba hozatala ellen.
- (5) 2009. szeptember 24-én ezért konzultációra került sor az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal (EFSA).
- (6) 2010. július 9-én az EFSA (diétás termékek, táplálkozás és allergiák tudományos testülete) a „Scientific opinion on the safety of »*Lentinula edodes* extract« as a novel food ingredient” (Szakvélemény a „*Lentinula edodes* kivonat”, mint új élelmiszer-összetevő biztonságosságáról) című szakvéleményében ⁽²⁾ megállapította, hogy

a javasolt használati feltételek és a javasolt beviteli értékek mellett a *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat biztonságos.

- (7) A tudományos értékelés alapján megállapítást nyert, hogy a *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat megfelel a 258/97/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek.
- (8) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az I. mellékletben meghatározott, *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat az Unióban új élelmiszer-összetevőként a II. mellékletben felsorolt felhasználási célokra forgalomba hozható.

2. cikk

Az e határozattal engedélyezett, *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat megjelölése az azt tartalmazó élelmiszer címkéjén: „*Lentinula edodes* gombából származó kivonat” vagy „shiitake gombából származó kivonat”.

3. cikk

E határozat címzettje a GlycaNova Norge AS, Oraveien 2, 1630 Gamle Fredrikstad, Norvégia.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről

John DALLI

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 43., 1997.2.14., 1. o.

⁽²⁾ EFSA Journal 2010; 8(7): 1685.

I. MELLÉKLET

A *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat specifikációja**Leírás:**

Az új élelmiszer-összetevő merítéses fermentációval tenyésztett *Lentinula edodes* gomba tenyésztetéből származó steril vizes kivonat. Világosbarna, kissé opálos folyadék.

A lentinán egy tercier hármshélix-szerkezetű β -(1-3)- β -(1-6)-D-glükán, molekulatömege közelítőleg 5×10^5 dalton, elágazási foka 2/5.

A *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat összetétele

Nedvességtartalom	98 %
Szárazanyag-tartalom	2 %
Szabad glükóz	20 mg/ml alatt
Összes fehérje (*)	0,1 mg/ml alatt
N-tartalmú összetevők (**)	10 mg/ml alatt
Lentinán	0,8–1,2 mg/ml

(*) Bradford-eljárás.

(**) Kjeldahl-eljárás.

II. MELLÉKLET

A *Lentinula edodes*ből származó tenyésztettkivonat használata

Felhasználási kör	A <i>Lentinula edodes</i> ből származó tenyésztettkivonat legnagyobb megengedett értékei
Pékárúk	2 ml/100 g
Üdítőitalok	0,5 ml/100 ml
Konyhakész ételek	2,5 ml étkezésenként
Joghurtalapú élelmiszerek	1,5 ml/100 ml
Étrend-kiegészítők (a 2002/46/EK irányelv ⁽¹⁾ meghatározása szerint)	2,5 ml/napi bevitel

⁽¹⁾ HL L 183., 2002.7.12., 51. o.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. február 2.)

az Argentínából származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt számcápalánta (*Fragaria* L.) tekintetében a 2000/29/EK tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltérésekről szóló 2003/248/EK határozatnak az eltérések időtartamának meghosszabbítása vonatkozásában történő módosításáról

(az értesítés a C(2011) 447. számú dokumentummal történt)

(2011/74/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, 2000. május 8-i 2000/29/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 15. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2000/29/EK irányelv értelmében a földközi-tengeri országok, Ausztrália, Új-Zéland, Kanada és az Egyesült Államok kontinentális államai kivételével nem európai országokból származó, ültetésre szánt számcápalántákat (*Fragaria* L.) – a vetőmag kivételével – elvben nem lehet behozni az Unióba. Az irányelv azonban lehetővé teszi az e szabálytól való eltérést, feltéve, ha bizonyított, hogy nem áll fenn a károsító szervezetek elterjedésének kockázata.
- (2) A 2003/248/EK bizottsági határozat ⁽²⁾ a 2000/29/EK irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltéréseket engedélyez a tagállamok számára az Argentínából származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt számcápalánta (*Fragaria* L.) behozatala érdekében.
- (3) A 2003/248/EK határozatban szereplő engedélyt indokoló körülmények még mindig fennállnak, és nem áll rendelkezésre olyan új információ, amely okot adna az említett egyedi feltételek felülvizsgálatára.
- (4) A 2008/64/EK bizottsági irányelv ⁽³⁾ a *Colletotrichum acutatum* Simmondsot törölte a 2000/29/EK irányelv II. melléklete A. része II. szakaszának c) pontjából. Ennélfogva ezt a szervezetet már nem kell a 2003/248/EK határozat mellékletében felsorolni.
- (5) A 2003/248/EK határozat alkalmazásának tapasztalatai alapján helyénvaló az engedély érvényességi idejének 10 évvel történő meghosszabbítása.

(6) A 2003/248/EK határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a Növényegészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2003/248/EK határozat a következőképpen módosul:

1. A 2003/248/EK határozat 1. cikkének második bekezdése a következőképpen módosul:

„Az (1) bekezdésben előírt eltérés megállapítására vonatkozó engedélynek (a továbbiakban: engedély) – a 2000/29/EK irányelv I., II. és IV. mellékletében megállapított feltételeken kívül – az e határozat mellékletében előírt feltételeknek is eleget kell tennie, és kizárólag azokra a növényekre vonatkozik, amelyeket minden év június 1-jétől szeptember 30-ig hoznak be az Unióba.”

2. A szöveg a következő 3a. cikkel egészül ki:

„3a. cikk

Ez a határozat 2020. szeptember 30-án hatályát veszti.”

3. A melléklet 1c) pontjának második francia bekezdését törölni kell.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről

John DALLI

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 169., 2000.7.10., 1. o.⁽²⁾ HL L 93., 2003.4.10., 28. o.⁽³⁾ HL L 168., 2008.6.28., 31. o.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. február 2.)

a Chiléből származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt szamócapalánta (*Fragaria L.*) tekintetében a 2000/29/EK tanácsi irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltérésekről szóló 2003/249/EK határozatnak az eltérések időtartamának meghosszabbítása vonatkozásában történő módosításáról

(az értesítés a C(2011) 477. számú dokumentummal történt)

(2011/75/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, 2000. május 8-i 2000/29/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 15. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2000/29/EK irányelv értelmében a földközi-tengeri országok, Ausztrália, Új-Zéland, Kanada és az Egyesült Államok kontinentális államai kivételével nem európai országokból származó, ültetésre szánt szamócapalántákat (*Fragaria L.*) – a vetőmag kivételével – elvben nem lehet behozni az Unióba. Az irányelv azonban lehetővé teszi az e szabálytól való eltérést, feltéve, ha bizonyított, hogy nem áll fenn a károsító szervezetek elterjedésének kockázata.
- (2) A 2003/249/EK bizottsági határozat ⁽²⁾ a 2000/29/EK irányelv bizonyos rendelkezéseitől való átmeneti eltéréseket engedélyez a tagállamok számára a Chiléből származó, vetőmagokon kívüli, ültetésre szánt szamócapalánta (*Fragaria L.*) behozatala érdekében.
- (3) A 2003/249/EK határozatban szereplő engedélyt indokoló körülmények még mindig fennállnak, és nem áll rendelkezésre olyan új információ, amely okot adna az említett egyedi feltételek felülvizsgálatára.
- (4) A 2008/64/EK bizottsági irányelv ⁽³⁾ a *Colletotrichum acutatum* Simmondsot törölte a 2000/29/EK irányelv II. melléklete A. része II. szakaszának c) pontjából. Ennélfogva ezt a szervezetet már nem kell a 2003/249/EK határozat mellékletében felsorolni.
- (5) A 2003/249/EK határozat alkalmazásának tapasztalatai alapján helyénvaló az engedély érvényességi idejének 10 évvel történő meghosszabbítása.

(6) A 2003/249/EK határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a Növényegészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2003/249/EK határozat a következőképpen módosul:

- (1) A 2003/249/EK határozat 1. cikkének második bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Az (1) bekezdésben előírt eltérés megállapítására vonatkozó engedélynek (a továbbiakban: engedély) – a 2000/29/EK irányelv I., II. és IV. mellékletében megállapított feltételeken kívül – az e határozat mellékletében előírt feltételeknek is eleget kell tennie, és kizárólag azokra a növényekre vonatkozik, amelyeket minden év június 1-jétől szeptember 30-ig hoznak be a Unióba.”

- (2) A szöveg a következő 3a. cikkel egészül ki:

„3a. cikk

Ez a határozat 2020. szeptember 30-án hatályát veszti.”

- (3) A melléklet 1c) pontjának második francia bekezdését törölni kell.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről
John DALLI
a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 169., 2000.7.10., 1. o.

⁽²⁾ HL L 93., 2003.4.10., 32. o.

⁽³⁾ HL L 168., 2008.6.28., 31. o.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. február 2.)

az *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalának a 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről

(az értesítés a C(2011) 480. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű változat hiteles)

(2011/76/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló, 1997. január 27-i 258/97/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 7. cikkére,

mivel:

- (1) 2008. január 15-én a Kitozyme SA vállalat kérelmezte az illetékes belga hatóságoknál az *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán új élelmiszer-összetevőként való forgalomba hozatalát.
- (2) 2008. november 5-én Belgium illetékes élelmiszer-értékelő testülete kiadta előzetes értékelő jelentését. A jelentésben a testület megállapította, hogy további értékelésre van szükség.
- (3) A Bizottság 2009. március 12-én valamennyi tagállamnak továbbította az előzetes értékelő jelentést. Egyes tagállamok kiegészítő megjegyzéseket fűztek a jelentéshez.
- (4) 2009. augusztus 27-én ezért konzultációra került sor az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal (EFSA).
- (5) Az EFSA (diétás termékek, táplálkozás és allergiák tudományos testülete) a Scientific opinion on the safety of „Chitin-Glucan” as a novel food ingredient (Szakvélemény a „kitin-glükán” mint új élelmiszer-összetevő biztonságáról) című szakvéleményében ⁽²⁾ megállapította, hogy a javasolt használati feltételek és a javasolt beviteli értékek mellett az *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán biztonságos.

(6) A tudományos értékelés alapján megállapítást nyert, hogy az *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán megfelel a 258/97/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

(7) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A mellékletben meghatározott, *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán az Unióban új élelmiszer-összetevőként legfeljebb napi 5 g beviteli érték betartásával étrend-kiegészítőkben való felhasználásra forgalomba hozható.

2. cikk

Az e határozattal engedélyezett, *Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán megjelölése az azt tartalmazó élelmiszer címkéjén: „*Aspergillus niger*ből származó kitin-glükán”.

3. cikk

E határozat címzettje a Kitozyme SA, Rue Haute Claire, 4, Parc Industriel des Hauts-Sarts, Zone 2, 4040 Herstal, Belgium.

Kelt Brüsszelben, 2011. február 2-án.

a Bizottság részéről

John DALLI

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 43., 1997.2.14., 1. o.

⁽²⁾ EFSA Journal 2010; 8(7): 1687.

MELLÉKLET

AZ *ASPERGILLUS NIGER* TENYÉSZTESTÉBŐL SZÁRMAZÓ KITIN-GLÜKÁN SPECIFIKÁCIÓJA**Leírás:**

A kitin-glükán az *Aspergillus niger* tenyésztéséből kivont anyag, kissé sárga színű, szagtalan, szabadon folyó por. Száraz-anyag-tartalma legalább 90 %.

A kitin-glükán túlnyomórészt két poliszacharidból áll:

- kitin, ami ismétlődő N-acetil-D-glükózamin egységekből áll (CAS-szám: 1398-61-4),
- béta(1,3)-glükán, ami ismétlődő D-glükóz egységekből áll (CAS-szám: 9041-22-9).

Az <i>Aspergillus niger</i> ből származó kitin-glükán specifikációja	
Szártási veszteség	≤ 10 %
Kitin-glükán	≥ 90 %
Kitin/glükán arány	30:70-től 60:40-ig
Hamu	≤ 3 %
Zsírok	≤ 1 %
Fehérjék	≤ 6 %

IV

(Az EK-Szerződés, az EU-Szerződés és az Euratom-Szerződés alapján 2009. december 1-je előtt elfogadott jogi aktusok)

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 205/09/COL HATÁROZATA

(2009. május 8.)

a pénzügyi stabilitás és a reálgazdaság számára történő hitelezés elősegítése céljából az alapvetően stabil bankok átmeneti feltőkésítésére irányuló programról (Norvégia)

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG ⁽¹⁾,

TEKINTETTEL az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ⁽²⁾ és különösen annak 61–63. cikkére és 26. jegyzőkönyvére,

TEKINTETTEL az EFTA-államok közötti, a Felügyeleti Hatóság és a Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra ⁽³⁾ és különösen annak 24. cikkére,

TEKINTETTEL a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve I. része 1. cikkének ⁽³⁾ bekezdésére és II. része 4. cikkének ⁽³⁾ bekezdésére ⁽⁴⁾,

TEKINTETTEL a Hatóságnak az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatására ⁽⁵⁾ és különösen annak „A pénzügyi intézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok” című fejezetére ⁽⁶⁾,

TEKINTETTEL a 3. jegyzőkönyv II. részének 27. cikkében említett végrehajtási rendelkezésekről szóló, 2004. július 14-i 195/04/COL határozatra ⁽⁷⁾,

MIVEL:

I. TÉNYEK

1. Eljárás

2009. április 28-án a norvég hatóságok a 3. jegyzőkönyv I. része 1. cikkének ⁽³⁾ bekezdése alapján a pénzügyi stabilitás

és a reálgazdaság számára történő hitelezés elősegítése céljából az alapvetően stabil bankok átmeneti feltőkésítésére irányuló programot jelentettek be (dokumentumszám: 516522) ⁽⁸⁾.

2. A támogatási intézkedés célja

A norvég hatóságok kifejtették, hogy a norvég gazdaság helyzetének, valamint a bankok hitelezési politikájának és tevékenységének alakulását nagymértékű bizonytalanság övezi. A reálgazdaság és a pénzügyi rendszer között erős kölcsönös függés jellemezte kapcsolat áll fenn. A bankok azon törekvése, hogy növekvő veszteségekre tekintettel csökkentsék kockázataikat, a hitelnyújtás szigorításához vezethet. A csökkenő külső kereslet norvég gazdaságra gyakorolt hatását súlyosbítja a vállalkozásokra és a háztartásokra vonatkozó hitelnyújtási feltételek szigorodása, ami pedig gátolja a reálgazdasági beruházásokat és tevékenységet, és felerősíti az általános gazdasági visszaesés negatív hatásait.

A norvég hatóságok jelezték, hogy a norvég központi bank (Norges Bank) és a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság (Kredittilsynet) által végzett hitelezési felmérések azt mutatják, hogy a bankok jelentős mértékben szigorították a hitelfeltételeket, különösen a vállalati hitelek tekintetében. A felmérések azt is jelzik, hogy a bankok számára a tőke megfelelési mutatók alapvető fontosságú szempontot jelentenek hitelezési tevékenységük értékelése során. Jelenleg a norvég bankok stabil pénzügyi helyzetben vannak, de erősíteniük kell elsődleges tőkéjüket annak érdekében, hogy a hitelezés rendes szintjét fenn tudják tartani.

2008 decemberében a Norges Bank azt ajánlotta, hogy a kormány a reálgazdaságnak történő hitelnyújtás elősegítése érdekében hozzon a bankok stabilitását javító intézkedéseket. Ezt az ajánlást a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság is támogatta.

A norvég hatóságok kifejtették, hogy néhány nagyobb norvég bank viszonylag alacsony elsődlegestőke-aránnyal rendelkezik és e bankoknak feltőkésítésre van szükségük, hogy folytatni tudják a reálgazdaságnak történő hitelnyújtást ⁽⁹⁾. A magas tőkearánnyal rendelkező kisebb bankoknak is további elsődleges

⁽¹⁾ A továbbiakban: a Hatóság.

⁽²⁾ A továbbiakban: EGT-megállapodás.

⁽³⁾ A továbbiakban: Felügyeleti és Bírósági Megállapodás.

⁽⁴⁾ A továbbiakban: a 3. jegyzőkönyv.

⁽⁵⁾ Az EFTA Felügyeleti Hatóság által 1994. január 19-én elfogadott és közzétett, az EGT-megállapodás 61. és 62. cikkének, valamint a Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 3. jegyzőkönyve 1. cikkének alkalmazására és értelmezésére vonatkozó iránymutatás, közzétéve: az Európai Unió Hivatalos Lapja (a továbbiakban: HL) L 231., 1994.9.3., 1. o., és 32. EGT-kiegészítés, 1994.9.3., 1. o. A továbbiakban: az állami támogatásokról szóló iránymutatás. Az állami támogatásokról szóló iránymutatás frissített változatát közzétették a Hatóság honlapján: <http://www.eftasur.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁾ A továbbiakban: feltőkésítési iránymutatás.

⁽⁷⁾ A 2004. július 14-i 195/04/COL határozat, közzétéve: HL L 139., 2006.5.25., 37. o. és 26. EGT-kiegészítés, 2006.5.25., 1. o., módosította a 2005. december 14-i 319/05/COL határozat, közzétéve: HL C 286., 2006.11.23., 9. o., és 57. EGT-kiegészítés, 2006.11.23., 31. o.

⁽⁸⁾ A továbbiakban: feltőkésítési program.

⁽⁹⁾ 2008 végén 121 norvég takarékpénztár és 18 norvég kereskedelmi bank működött. A norvég bankok közül 77 %-a 12 % fölötti elsődlegestőke-aránnyal rendelkezett. Ezek azonban főként kisebb takarékpénztárak, és az összes banki eszközöknek mindössze 11 %-át képviselték. Másrészt viszont nagyon kevés bank rendelkezett 7 % alatti elsődlegestőke-aránnyal.

tőkére lehet szükségük ahhoz, hogy – a bejelentett program célkitűzésével összhangban – fenntartani vagy növelni tudják a hitelnyújtás szintjét. A norvég hatóságok úgy vélik, hogy egyes kisebb bankok a finanszírozáshoz jutás terén korlátozottabb lehetőségekkel és viszonylag szűk körű hitelezési portfólióval rendelkeznek. Ennek következtében jobban ki vannak téve a likviditási kockázatoknak, mint az üzleti tevékenységüket szélesebb alapokra helyező bankok. Így, még ha eredetileg magasabb tőkearányral rendelkeztek is, ezek a tényezők azt eredményezhetik, hogy e bankok esetében az elsődleges tőke könnyebben erodálódik, mint más bankoknál. A norvég hatóságok ennek alapján úgy ítélték meg, hogy a pénzügyi stabilitás és a realgazdaság számára történő hitelnyújtás elősegítése érdekében a banki ágazat helyzete és a norvég gazdaság kilátásai egyaránt szükségessé tesznek egy, az alapvetően stabil bankok feltőkésítését célzó állami intézkedést.

A program célja, hogy elsődleges tőkét ⁽¹⁰⁾ nyújtson a bankok számára, a bankok erősítése és rendes hitelezési tevékenységük fenntartására való képességük javítása céljából. A program csak az alapvetően stabil bankok előtt áll nyitva, és a norvég hatóságok szerint úgy került kialakításra, hogy megvalósítsa a realgazdaságnak való hitelezés biztosítására irányuló célkitűzést, minimalizálva ugyanakkor a versenytorzulást.

A feltőkésítési program keretében állami pénzügyi alapot (*Statens finansfond*) ⁽¹¹⁾ hoztak létre, amelynek célja, hogy átmenetileg elsődleges tőkét nyújtson a norvég bankok ⁽¹²⁾ számára: az Alap az egyes bankok által benyújtott kérelem alapján vásárol hibrid értékpapírokat vagy elsőbbségi tőkeinstrumentumokat. A feltételeket az Alap és az érintett bank közötti megállapodás szabályozza, amely meghatározza a feltőkésítés pontos szabályait (például a névértéket, összeget, ellentételezést és a kilépési ösztönzőket).

3. A támogatási intézkedés nemzeti jogalapja

Az Alapot létrehozó nemzeti jogalap a *Lov 6. mars 2009 nr. 12 om Statens finansfond*. Az Alapra és tevékenységeire vonatkozó végrehajtási rendelet is elfogadásra kerül majd ⁽¹³⁾.

4. Költségvetés és időtartam

A Norges Bank 2008-ban a hat legnagyobb norvég bankra vonatkozó makrogazdasági stressztesztet hajtott végre. A teszt olyan negatív forgatókönyvet képezett le, amelynek eredményeként a bankok kockázattal súlyozott eszközeik átlagosan 2,3 %-át kitevő mértékű veszteségeket könyvelnének el. E teszt alapján

a Norges Bank a tíz legnagyobb bank feltőkésítési szükségleteit 34 milliárd NOK-ra becsülte. A teszt eredményeivel összhangban az Alapnak elegendő forrást (50 milliárd NOK, körülbelül 5,1 milliárd EUR) biztosítottak.

A program átmeneti jellegű, a szabályok várhatóan 2009 májusában lépnek hatályba, és az Alapnak hat hónapos időszak áll majd rendelkezésére, hogy megállapodjon a feltőkésítést kérő bankokkal. A kérelmeket legkésőbb a hat hónapos időszak lejártá előtt hat héttel kell benyújtani az Alaphoz, hogy az Alapnak legyen ideje arra, hogy az időszak 2009 novemberében történő lejártá előtt megállapodást kössön a kérelmező bankokkal. Ezen időszakon belül a norvég hatóságok értékelik továbbá, hogy az intézkedésre hosszabb ideig lenne-e szükség, ebben az esetben újra bejelentik majd a programot.

5. A feltőkésítési program

5.1. A kedvezményezettek

A norvég hatóságok kifejtették, hogy a bejelentett program keretében csak a pénzügyileg stabil norvég bankok jogosultak támogatásra.

A norvég Pénzügyi Felügyeleti Hatóság kapuőri feladatot tölt majd be: megállapítja, hogy egy-egy bank támogatható-e a program keretében ⁽¹⁴⁾. Rendes felügyeleti funkciója részeként a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság minden banktól kap a hitelezési portfólióra, a bank mérlegének más elemeire, az üzleti tervekre és a jövőbeli kockázati tényezők bank általi értékelésére vonatkozó adatokat. Amikor egy bank tőkejuttatást kér az Alaptól, a Pénzügyi Felügyeleti Hatóságot felkéri majd, hogy értékelje, támogatható-e a bank program keretében. A rendelet 2. szakasza szerint itt az a kritérium, hogy „a bank megfelelő tartalékkal eleget tesz az elsődlegestőke-arányra vonatkozó követelménynek, a közeljövőben várható fejlemények figyelembevételével is”. A norvég hatóságok szerint a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság e követelményt akkor fogja teljesítettnek tekinteni, ha a szóban forgó bank elsődlegestőke-aránya eléri vagy meghaladja a 6 %-ot, vagyis két százalékponttal a jogszabályi minimumkövetelmény fölött van. A Pénzügyi Felügyeleti Hatóság annak vizsgálata során, hogy a bank – a közeljövőben várható fejlemények fényében is – alapvetően stabil-e, minden esetben naprakész adatokra alapozza majd elemzését, figyelembe véve a bank különböző kockázatoknak való kitettségét, eszközei minőségét és üzleti kilátásait, valamint a formális tőkeemelési mutatókat is.

5.2. Maximális tőkeemelés

Az Alap által nyújtott tőkejuttatással megvalósított elsődlegestőke-arány emelés felső korlátai az alábbiak szerint alakulnak:

- a) a 7 % alatti elsődlegestőke-aránnyal rendelkező bankok legfeljebb 10 %-os elsődlegestőke-arányig tőkésíthetők fel;

⁽¹⁰⁾ Az elsődleges (Tier 1) tőke jogalkotói szempontból egy bank pénzügyi erejének alapvető mércéje. Az elsődleges tőkét a törzsrészekből és a közzétett tartalékokból (vagy fel nem osztott nyereségből) álló alapvető tőkeelemek alkotják, de vissza nem váltható, nem kumulatív elsőbbségi részvényeket is tartalmazhat.

⁽¹¹⁾ A továbbiakban: az Alap.

⁽¹²⁾ A „norvég bankok” kifejezés magában foglalja a külföldi bankok tulajdonában álló norvég bankokat, azonban nem foglalja magában a külföldi bankok norvégiai fiókjait, a bankoktól eltérő más hitelintézeteket és egyéb típusú pénzügyi intézményeket.

⁽¹³⁾ A továbbiakban: a rendelet.

⁽¹⁴⁾ A rendelet 2. szakasza.

- b) a 7 % és 10 % közötti elsődlegestőke-aránnyal rendelkező bankok legfeljebb 3 százalékponttal, de maximum 12 %-os elsődlegestőke-arányig tőkésíthetők fel;
- c) a 10 %-ot meghaladó elsődlegestőke-aránnyal rendelkező bankok legfeljebb 2 százalékponttal tőkésíthetők fel ⁽¹⁵⁾.

Azoknak a bankoknak, amelyek az állami tőkejuttatások után 12 %-ot meghaladó elsődlegestőke-aránnyal rendelkeznek majd, igazolniuk kell a tőkehozzájárulás szükségességét, és az Alap a bank helyzetének, valamint annak fényében értékeli az esetet, hogy a reálgazdaságnak történő hitelnyújtás milyen módon ösztönözhető.

Hasonlóképpen, a 2 százalékpontot meghaladó mértékű elsődlegestőke-emelés iránti kérelemben dokumentumokkal megfelelően alá kell támasztani e nagymértékű tőkejuttatás szükségességét.

Az Alap különböző kockázati tényezők, az üzleti tervek és kilátások értékelése alapján dönt a ténylegesen rendelkezésre bocsátandó összegről. A norvég hatóságok kifejtették, abban az esetben, ha az Alap a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján nincs meggyőződve arról, hogy a program keretében egyáltalán szükség van támogatásra, elutasítja a kérelmet. Azokat a legmagasabb kockázati osztályba sorolt bankokat, amelyek 2 százalékpontot meghaladó tőkeemelést kérnek, külön vizsgálatnak vetik alá.

Azon eseteket, ahol a feltőkésítés meghaladja az elsődlegestőke-arány 2 %-át, bejelentik a Hatóságnak.

5.3. Kockázati osztályba sorolás

Az Alap a bankokat objektív kritériumok alapján besorolja a három kockázati osztály egyikébe ⁽¹⁶⁾. A kockázati osztály határozza meg az Alap által nyújtott tőkejuttatás után fizetendő kamat mértékét, és ez a bank és az Alap között létrejövő megállapodás időtartama alatt változatlan marad.

A rendelet kimondja, hogy az elismert hitelminősítő intézettől származó külső minősítéssel rendelkező bankokat az alábbiak szerint kell kockázati osztályba sorolni:

Kockázati osztály	1	2	3
Minősítés	AA-vagy ennél jobb	A-és A+ között	BBB+ vagy ennél alacsonyabb

A norvég hatóságok kifejtették, hogy a kevés norvég bank rendelkezik nemzetközi minősítő intézetektől származó értéke-

léssel, a legnagyobb norvég bankok azonban rendszeresen értékelik a többi bankot. Az elismert hitelminősítő intézetek által nem értékelt bankokat a hivatalos hitelminősítő intézetek által alkalmazottakhoz hasonló elvek alapján értékelik ⁽¹⁷⁾.

A norvég hatóságok becslése szerint nagyon kevés norvég bank esik majd az 1-es kockázati osztályba, néhány bank tartozik majd a 2-es, a bankok többsége pedig a 3-as kockázati osztályba (körülbelül az összes norvég bank háromnegyede).

5.4. Feltőkésítési instrumentumok

A jogszabály két alternatív tőkeinstrumentumról rendelkezik, egy hibrid elsődleges tőkét alkotó értékpapírról („fondsobligasjon”) és egy elsődleges tőkét alkotó elsőbbségi tőkeinstrumentumról („preferansekapitalinstrument”). Mindkét eszköz elsődleges tőkének minősül, és egyikhez sem kapcsolódnak szavazati jogok. Az instrumentumok éves kamatra való nem kumulatív igényre vonatkozó elsőbbségi jogot biztosítanak majd, amelynek feltétele lesz, hogy legyen nyereség, valamint, hogy a tőke megfelelési mutató legalább 0,2 %-kal haladja meg a bármely időpontban megkövetelt minimális tőke megfelelési mutatót. A kamatfedezet addig áll fenn, amíg a kamatot teljesen ki nem fizették, vagy a nyereséget ki nem merítették.

A feltőkésítés díját minden bank számára egyedileg határozzák meg az alkalmazandó kamatláb alapján. Emellett a bank kockázati osztályától és a választott instrumentum típusától függő kiegészítő díjat is alkalmaznak.

A norvég hatóságok véleménye szerint az a rendszer, amelynek alapján az egyes bankok által az egyes instrumentumokért fizetendő ellentételezési rátát kiszámítják, megfelel az Európai Központi Bank ⁽¹⁸⁾ 2008. november 20-i ajánlásában ⁽¹⁹⁾ megállapított módszertannak, és így a feltőkésítési iránymutatásnak is.

A norvég hatóságok kifejtették, hogy a norvég bankok eszközeinek jelentős része változó kamatozású. A kamatkockázat minimalizálása érdekében a bankok általában arra törekednek, hogy a mérleg mindkét oldalán azonos lejáratú kamatlábszerződések szerepeljenek. A lejáratok összehangolása így szükségessé teszi, hogy a norvég bankok főként változó kamatozású kötelezettségekkel rendelkezzenek. Erre tekintettel a norvég

⁽¹⁵⁾ A rendelet 2. szakasza.

⁽¹⁶⁾ A rendelet 10. szakasza.

⁽¹⁷⁾ Ez azt jelenti, hogy számos szempontot értékelnek majd, így az elsődleges tőke arányát, a teljes hozamot, a hitelezési portfólió összetételét és hitelminőségét, a betétek hitelekhez viszonyított arányát, a veszteségeket és a kockázatoknak való kitettséget (hitelkockázat, likviditási kockázat, piaci kockázat és működési kockázat). Az Alap vagy az Alap által megbízott szakértők a megfelelő kockázati osztály meghatározásához kiindulási pontként használhatják a legnagyobb norvégiai bankok által készített minősítéseket, például a DnB NOR (Norvégia legnagyobb pénzügyi szolgáltató csoportja) hitelelemzéseit.

⁽¹⁸⁾ A továbbiakban: EKB.

⁽¹⁹⁾ A továbbiakban: EKB ajánlás.

hatóságok azt javasolták, hogy a feltőkésítés díjazása a rövidtávú hat hónapos állampapír vagy az ötéves államkötvény hozamán alapuljon.

A norvég hatóságok magyarázata szerint a feltőkésítés költsége a bankok számára ötéves időszakra vetítve azonos lesz, függetlenül attól, hogy melyik lehetőséget választják. Ezt azzal támasztják alá, hogy összehasonlítják a feltőkésítés nettó jelenlegi költségét az ötéves államkötvény hozamán alapuló opciót választó bankok és – ötéves időszakra vetítve – a hat hónapos állampapír hozamán alapuló opciót választó bankok számára ⁽²⁰⁾.

Ennek alapján a norvég hatóságok úgy ítélik meg, hogy – annak ellenére, hogy a hat hónapos állampapír hozama jelenleg alacsonyabb az ötéves államkötvény hozamánál – a bankok számára a feltőkésítés költsége ötéves időszakra vetítve azonos lesz, függetlenül attól, melyik opciót választják.

5.4.1. A hibrid elsődleges tőkét alkotó értékpapír

A hibrid elsődleges tőkét alkotó értékpapír (a veszteségátvállalást illetően elsőbbséget élvező) törzsrészcéltőke után vonja el a veszteségeket. Visszavásárolható, lejárat nélküli értékpapírként került kialakításra, a norvég államkötvény rátájának megfelelő rögzített kamattal és az alábbi mértékű kiegészítő díjjal:

- 5,0 % az 1-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében,
- 5,5 % a 2-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében,
- 6,0 % a 3-as kockázati osztályba sorolt bankok esetében ⁽²¹⁾.

Az EKB ajánlással összhangban a kiegészítő díjelem minimuma oly módon kerül kiszámításra, hogy a kibocsátó bank alárendelt kölcsöneire a 2007. január 1–2008. augusztus 31. közötti referenciaidőszakban felszámított ötéves CDS-prémiumokhoz hozzáadnak 200 bázispontot a működési költségekre tekintettel, valamint további 100 bázispontot, amely a hibrid elsőbbségét tükrözi az alárendelt kölcsönökhöz képest. A 2-es és 3-as kockázati osztályba sorolt bankok esetében ezenfelül egy további díjtételt alkalmaznak.

A norvég hatóságok jelezték, hogy a Norges Bank a 2007. január 1–2008. augusztus 31. közötti időszakra 100 bázispontot becsülte a DnB NOR-ra ⁽²²⁾ (az egyetlen norvég bank, amelyre vonatkozó CDS-szerződésekkel kereskednek) vonatkozó alárendelt CDS-szerződések prémiumának mediánját ⁽²³⁾.

A visszaváltás ösztönzése érdekében a kamat a negyedik és az ötödik év után 1-1 százalékponttal nő. Az instrumentum a visszaváltásig megtartja a magasabb szintű rögzített kamatot.

⁽²⁰⁾ A határidős piacon vásárolt hathónapos állampapírok hozama alapján.

⁽²¹⁾ A rendelet 11. szakasza.

⁽²²⁾ A norvég hatóságok ezt az adatot a rendes elsőbbségi banki kötvényre vonatkozó, az államkötvényekhez viszonyított összes prémiumok és az alárendelt kölcsönökre vonatkozó, az elsőbbségi banki kötvényekhez viszonyított CDS-prémiumok összege alapján számították ki.

⁽²³⁾ Ezzel szemben az EKB az euroövezeten belül az összes „A” minősítésű alárendelt adósság CDS-prémiumai mediánját 73 bázispontot becsülte.

A visszaváltást a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság engedélyezi, miután meggyőződött arról, hogy a tőkeemfelelési követelmények a visszaváltás után is teljesülni fognak.

5.4.2. Az elsődleges tőkét alkotó elsőbbségi tőkeinstrumentum

Az elsődleges tőkét alkotó elsőbbségi tőkeinstrumentum a törzsrészcéltőkevel egyenrangú (azokkal párhuzamosan viseli a veszteségeket). Három év után visszaváltható. Kötelezően átváltandó tőkeinstrumentumként került kialakításra, amely öt év elteltével törzsrészcéltőkévé alakul, ha nem váltották vissza vagy alakították át már korábban. Az instrumentumhoz a norvég államkötvény rátájának megfelelő rögzített kamat kapcsolódik, az alábbi mértékű kiegészítő díjjal:

- 6,0 % az 1-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében,
- 6,5 % a 2-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében,
- 7,0 % a 3-as kockázati osztályba sorolt bankok esetében ⁽²⁴⁾.

Az EKB ajánlással összhangban a kiegészítő díj minimumát 600 bázispontban állapítják meg (500 bázispont részvénykockázati prémiumként és 100 bázispont a működési költségek fedezésére). Ezen felül a 2-es és 3-as kockázati osztályba sorolt bankok esetében egy további díjtételt alkalmaznak.

Mint azt fent jeleztük, az instrumentum három év után visszaváltható. A visszaváltási érték kiszámításához használt módszert a bankokkal kötött megállapodások tartalmazzák, és az nem lehet kevesebb, mint a névérték ⁽²⁵⁾. A korai visszaváltást ösztönzi például, hogy a megállapodások a negyedik és az ötödik évben a visszaváltási ár növeléséről rendelkeznek, ami a korai visszaváltást a későbbihez képest kevésbé költségessé teszi.

Emellett a kötelező átalakítás megtörténtének engedése helyett a visszaváltás ösztönzését biztosítja az is, hogy az ötéves időszak végére olyan átváltási rátát állapítanak meg, amely az Alap számára kedvezőbb, mint akár az akkori piaci áron történő átalakítás, akár az ötödik év vége előtti visszaváltás (vagyis az alkalmazott módszer a meglévő részvényesek jelentős felhígításával jár).

A norvég hatóságok elmondták, az Alapnak joga lesz ahhoz, hogy az instrumentumot törzsrészcéltőkévé/elsődleges tőkeigazolásokká (primary capital certificates, PCCs) alakítsa át, ha az elsőbbségi tőke a bank könyv szerinti saját tőkéjének jelentős részét teszi ki. Az Alap az egyes bankokkal kötött megállapodásokban egyedileg határozza meg, hogy mi minősül jelentős résznek. A jelentős rész küszöbértéke nem lehet magasabb, mint 50 % ⁽²⁶⁾.

Az egyes megállapodások tartalmazhatnak olyan lehetőséget is, amelynek alapján a bank az instrumentumot törzsrészcéltőkévé/elsődleges tőkeigazolásokká alakíthatja át, ha a szavatoló tőkét jelentős mértékben (több mint 20 %-kal) leszállították. Az annak kiszámítására alkalmazott módszert, hogy az Alap átváltáskor hány részvényt kap, az egyes bankokkal kötött megállapodások

⁽²⁴⁾ A rendelet 12. szakasza.

⁽²⁵⁾ A rendelet 13. szakasza.

⁽²⁶⁾ A rendelet 12. szakasza.

tartalmazzák, és e módszernek ésszerű egyensúlyt kell biztosítania egyrészről a visszaváltási érték és a lehetséges nyereség, másrészről az átváltás és a lehetséges veszteség között ⁽²⁷⁾.

5.5. Magatartási biztosítékok

A norvég hatóságok szerint a programot számos magatartási biztosíték egészíti ki.

Az Alap azzal a feltétellel nyújt tőkehozzájárulást, hogy azt a program céljaival összhangban használják fel, nem használják a program rendeltetésével ellentétes módon, és a bank a tőkehozzájárulást nem használja ki marketing-célokra vagy agresszív kereskedelmi stratégiák végrehajtása céljára ⁽²⁸⁾.

További korlátozások is vannak, így i. 2010. december 31-ig tilos a vezető beosztású személyzet fizetésének és egyéb juttatásainak emelése; ii. a 2009-es és a 2010-es pénzügyi évre a prémiumok közel teljes körű tilalma, a felhalmozódott prémiumok ezt követő kifizetésének tilalmával; iii. tilos a vezető beosztású személyzetnek kedvező feltételekkel részvényeket vagy hasonlókat juttatni, és iv. tilos új részvényopciós programokat kezdeményezni, valamint meglévő programokat meghosszabbítani vagy megújítani.

II. ÉRTÉKELÉS

1. Az állami támogatás fennállása

Az EGT-megállapodás 61. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha e megállapodás másként nem rendelkezik, összeegyeztethetetlen az e megállapodásban foglaltak érvényesülésével az EK-tagállamok vagy az EFTA-államok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a Szerződő Felek közötti kereskedelmet.”

Ahhoz, hogy állami támogatásnak minősüljön, az intézkedést az államnak kell nyújtania, vagy azt állami forrásból kell nyújtani. A bejelentett program tőkejuttatásokat tartalmaz, amelyeket az Alap a nemzeti költségvetésből származó forrásokból teljesít. E célra 50 milliárd NOK-t kitevő összköltségvetést bocsátottak az Alap rendelkezésére.

Emellett a feltőkésítési intézkedések lehetővé teszik a kedvezményezettek számára, hogy a pénzpiacokon fennálló körülmények alapján lehetségesnél kedvezőbb feltételekkel biztosítsák az előírt tőkét. A tőkepiacok jelenlegi nehézségeire tekintettel a Hatóság úgy véli, hogy az állam azért ruház be, mert egyetlen piacgazdasági szereplő sem lett volna hajlandó ezt hasonló feltételekkel

megtenni. Ezenkívül a bejelentett intézkedés szelektív, mivel a program keretében csak az alapvetően stabil norvég bankok támogathatók, más pénzügyi intézmények vagy vállalkozások nem. Ennek révén a kedvezményezettek gazdasági előnyhöz jutnak, a helyzetük pedig erősödik a norvégiai és más EGT-tagállamokbeli versenytársakhoz képest, ezért úgy tekintendő, hogy a program torzítja a versenyt és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

Ezen okokból a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a bejelentett feltőkésítési program az EGT-megállapodás 61. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősül.

2. Eljárási követelmények

A 3. jegyzőkönyv I. része 1. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy „az EFTA Felügyeleti Hatóságot az észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatni kell minden támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékról (...). Amíg ebben az eljárásban végső határozat nem születik, az érintett tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajtja végre.”

A feltőkésítési program 2009. április 28-i bejelentésével a norvég hatóságok eleget tettek a bejelentési kötelezettségnek. Vállalták, hogy a programot addig nem hajtják végre, amíg a Hatóság az intézkedést jóvá nem hagyta, így eleget tettek a szüneteltetési kötelezettségnek is.

A Hatóság ezért megállapítja, hogy a norvég hatóságok tiszteletben tartották a 3. jegyzőkönyv I. része 1. cikkének (3) bekezdése alapján fennálló kötelezettségeiket.

3. A támogatás összeegyeztethetősége

3.1. Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdése b) pontjának és a feltőkésítési iránymutatásnak az alkalmazása

Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek tekinthető „valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy EK-tagállam vagy EFTA-állam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás” (kiemelés a szerzőtől).

A Hatóság nem vitatja a norvég hatóságok azon elemzését, amely szerint a jelenlegi pénzügyi világválság nemzeti szinten szűkítette a reálgazdaság részére történő hitelezést. Ha e helyzetet nem kezelnék, úgy az rendszerszintű hatással járna a norvég gazdaságra egészére. Ezért a Hatóság megállapítja, hogy a bejelentett program célja a norvég gazdaságban bekövetkezett komoly zavar megszüntetése.

Az EGT-megállapodás 61. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a Hatóság 2009 januárjában elfogadta a feltőkésítési iránymutatást, amely rögzíti a jelenlegi pénzügyi válsággal összefüggésben feltőkésítés formájában nyújtott támogatások értékelésének szabályait. Ennek megfelelően a Hatóság a jelenlegi bejelentést a feltőkésítési iránymutatás rendelkezései alapján fogja értékelni.

⁽²⁷⁾ Ha az átváltási rátát az eredeti piaci ár és az átváltáskori piaci ár átlagaként határoznánk meg, az emelkedést az Alap számára a visszaváltási érték megfelelő növelésével kellene biztosítani, amely biztosítaná a bessz-kockázat és a lehetséges nyereség közötti szimmetriát. Ha az átváltási rátát az átváltáskori piaci árfolyamként határoznánk meg, az Alap az átváltás előtt nem részesülne a részvényérték csökkenéséből. Ebben az esetben az Alap javára mutató emelkedést is jobban kellene korlátozni.

⁽²⁸⁾ A rendelet 8. szakasza.

A feltőkésítési iránymutatás kimondja, hogy a pénzpiacok jelenlegi helyzetével összefüggésben a bankok feltőkésítése számos célkitűzést szolgálhat. A feltőkésítés mindenekelőtt hozzájárul a pénzügyi stabilitás helyreállításához, és segít újra megteremteni a bankközi hitelnyújtás felélénkítéséhez szükséges bizalmat. [...] Másodsorban a feltőkésítések célja a reálgazdaságnak nyújtott hitelek biztosítása ⁽²⁹⁾. Ezenkívül a tőkéhez való hozzáférést megfelelően kedvező feltételek szerint kell biztosítani a bankok számára ahhoz, hogy a feltőkésítés a szükséges hatékonysággal járjon. Másfelől a feltőkésítési intézkedésekhez kapcsolódó kitérumokat oly módon kell meghatározni, hogy azok egységes feltételeket biztosítsanak minden piaci szereplő számára, valamint hosszabb távon lehetővé tegyék a piac rendes működéséhez való visszatérést. Tehát az intézkedéseknek arányosnak és átmeneti jellegűnek kell lenniük, és azokat oly módon kell meghatározni, hogy ösztönözzék a bankokat az állami források mielőbbi törlesztésére – amint azt a piaci körülmények lehetővé teszik – (...). Az EFTA-államoknak minden esetben biztosítaniuk kell, hogy az érintett bank feltőkésítése valós szükségszerűsége alapján (kiemelés a szerzőtől) ⁽³⁰⁾.

A bejelentett intézkedéseknek tehát az alábbi feltételeknek kell megfelelniük:

- megfelelőség (az intézkedés alkalmassága arra, hogy a kitűzött célkitűzéseket elérje): a támogatási intézkedésnek jól célzottnak kell lennie, hogy ténylegesen elérje a pénzügyi stabilitás és a reálgazdaság számára történő hitelezés elősegítésére irányuló célját,
- szükségesség: a támogatási intézkedésnek – összegét és formáját tekintve – szükségesnek kell lennie a kinyilvánított célkitűzés megvalósításához ⁽³¹⁾,
- arányosság: a támogatási intézkedés kedvező hatásainak megfelelően ellensúlyozniuk kell a verseny torzulását, hogy a torzulás az intézkedés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges minimumra korlátozódjon.

3.2. Megfelelőség

A Hatóságnak először is értékelnie kell, hogy a javasolt intézkedés, vagyis az alapvetően stabil bankok állami feltőkésítése megfelelő intézkedést jelent-e a pénzügyi stabilitás és a reálgazdaság számára történő hitelezés elősegítésére irányuló kinyilvánított célkitűzés megvalósításához.

A Hatóság elismeri, hogy a jelenlegi piaci körülmények között a hitelintézeteknek további tőkére lehet szükségük, hogy elegendő hiteláramlást tudjanak biztosítani a gazdaság egésze számára, megakadályozva ezzel a válság további súlyosbodását. Emellett a gazdasági kilátásokra vonatkozó bizonytalanság meggyengítette a pénzügyi intézmények hosszú távú stabilitásába vetett bizalmat. Az alapvetően stabil bankok feltőkésítése várhatóan

biztosítja, hogy a pénzügyi intézmények eléggé tőkeerősek legyenek ahhoz, hogy jobban tudják viselni az esetleges veszteségeket és fenntartani rendes hitelezési tevékenységüket.

Az alapvetően stabil bankoknak való tőkejuttatás ezért – a feltőkésítési iránymutatásban foglalt követelménnyel összhangban – megfelelő intézkedésnek tekinthető ahhoz, hogy kedvező feltételeket biztosítson a reálgazdaság számára történő hitelnyújtáshoz.

3.3. Szükségesség

A támogatási intézkedésnek – összegét és formáját tekintve – szükségesnek kell lennie a kinyilvánított célkitűzések megvalósításához, a jelenlegi kivételes körülményekre figyelemmel. Ezért úgy tekinthető, hogy a kinyilvánított célkitűzések eléréséhez csak az alapvetően stabil bankoknak nyújtott támogatás szükséges.

A norvég hatóságok úgy tervezik, hogy a bejelentett program 2009 májusában lép hatályba, és hat hónapig áll majd nyitva. A tőkejuttatás iránti kérelmek benyújtásának határideje hat héttel a hat hónapos időszak lejártá előtt lesz (körülbelül 2009. szeptember vége).

Emellett a tőkejuttatásokat átmenetinek szánják. A programba olyan elemeket építettek be, amelyek a bankokat a juttatott tőke visszafizetésére ösztönzik, és számos jelentős magatartási korlátozást állapítottak meg, amelyek még inkább érdekeltté teszik a bankokat a rendes piaci feltételekhez való visszatérésben.

A Hatóság megítélése szerint a program időbeli hatályának korlátozásával a norvég hatóságok a pénzpiacok jelenlegi helyzetének és a norvég gazdaságban jelenleg fennálló komoly zavarnak az összefüggéseire korlátozták az esetleges állami támogatást.

A feltőkésítési iránymutatás kiemeli egyfelől az alapvetően stabil, hatékony bankok, másfelől pedig a nehéz helyzetben lévő, gyenge teljesítményt nyújtó bankok közötti különbségtétel fontosságát ⁽³²⁾.

A norvég hatóságok kifejtették, hogy csak alapvetően stabil bankok jogosultak a bejelentett programban való részvételre. A bankok által a tőkejuttatás kérelmezésekor szolgáltatott információk, valamint objektív kritériumok (formális tőkemegfelelési mutatók, az egyes bankok különböző kockázati kitettségeinek, eszközminőségének, üzleti kilátásainak stb. elemzése) alapján a norvég Pénzügyi Felügyelet Hatóság „kapuőri” feladatot lát el és értékeli, hogy egy bank alapvetően stabil-e. A program csak azon bankok előtt áll nyitva, amelyekről a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság megállapítja, hogy „megfelelő tartalékkal eleget tesz[nek] az elsődlegestőke-arányra vonatkozó követelménynek, a közeljövőben várható fejlemények figyelembevételével is” ⁽³³⁾.

Megállapítható tehát, hogy a bejelentett program tiszteltben tartja a feltőkésítési iránymutatásban alkalmazott különbségtételt, és a programot nem fogják olyan bankok feltőkésítésére használni, amelyek nem alapvetően stabilak.

⁽²⁹⁾ A feltőkésítési iránymutatás 4. és 5. pontja.

⁽³⁰⁾ A feltőkésítési iránymutatás 11. pontja.

⁽³¹⁾ A C-390/06. sz., *Nuova Agricast* kontra *Ministero delle Attività Produttive* ügyben 2008. április 15-én hozott ítélet (az EBHT-ben még nem tették közzé) 68. pontja. A Bíróság megállapította, hogy „[m]int az a 730/79. sz. [...] ügyben [...] hozott ítélet[ből] [...] következik, nem tekinthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek az olyan támogatás, amely a kedvezményezett vállalkozás pénzügyi helyzetét anélkül javítja, hogy a 87. cikk (3) bekezdésében foglalt célok eléréséhez szükséges lenne”.

⁽³²⁾ A feltőkésítési iránymutatás 12. pontja.

⁽³³⁾ A rendelet 2. szakasza.

Az EFTA-államoknak biztosítaniuk kell, hogy az érintett bank feltőkésítése valós szükségszerűségeken alapul ⁽³⁴⁾. A Norges Bank 2008 decemberében a hat legnagyobb norvég bankra vonatkozó stressztesztet hajtott végre. A teszt olyan negatív forgatókönyvet képezett le, amelynek eredményeként a bankok kockázattal súlyozott eszközeik átlagosan 2,3 %-át kitevő mértékű veszteségeket könyvelnének el. A szimulált negatív fejleményeket követően a Norges Bank a tíz legnagyobb bank feltőkésítéséhez szükséges forrásokat 34 milliárd NOK-ra becsülte. E következtetések alapján a norvég hatóságok úgy becsülték, hogy 50 milliárd NOK elegendő lesz ahhoz, hogy lehetővé tegye az összes norvég bank elsődleges tőkéjének átlagosan 2,3 %-kal történő emelését. A program költségvetése ezért 50 milliárd NOK-t tesz ki.

A tőkejuttatások norvég hatóságok által javasolt mértéke tehát a norvég banki piacon fennálló különleges feltételekhez kapcsolódik. A norvég hatóságok felső korlátokat állapítottak meg az elsődlegestőke-arány Alap által nyújtott tőkejuttatással végrehajtott emelésére vonatkozóan; e korlátok a bankok elsődleges tőkéjének bármely állami beavatkozás előtti szintjéhez kapcsolódnak. Így azok a bankok, amelyeknél az elsődleges tőke aránya 7 % alatt van, az elsődlegestőke-arány legfeljebb 10 %-ig történő növelését célzó feltőkésítést kérhetnek ⁽³⁵⁾. Azok a bankok, amelyeknél az elsődleges tőke aránya 7 % és 10 % közötti, három százalékpontig terjedő mértékben, de legfeljebb 12 %-os elsődlegestőke-arányig tőkésíthetők fel. Azok a bankok, amelyeknél az elsődleges tőke aránya 10 % fölötti, legfeljebb 2 százalékpontig terjedő elsődlegestőke-juttatást kérhetnek.

Mint azt a fentiekben megállapítottuk, az egyes tőkejuttatások tényleges összegéről az Alap dönt, és azt a kérelmező bankkal kötött megállapodásban rögzítik. Emellett elsőbbséget biztosítanak a rendszerszintű jelentőséggel bíró bankok számára, ezzel biztosítva, hogy a pénzügyi stabilitás helyreállításának célkitűzése is figyelembevételre kerül ⁽³⁶⁾. Ezenkívül az Alap bármely 2 százalékpontot meghaladó tőkejuttatás iránti kérelem esetében további indokolást fog megkövetelni, hogy meg tudjon győződni az ilyen nagymértékű tőkejuttatás szükségességéről.

Minden olyan esetet, ahol 2 %-ot meghaladó tőkejuttatásra kerül sor, bejelentenek a Hatóságnak.

Az Alap szintén további indokolást fog megkövetelni azon kérelem esetében, ahol a javasolt tőkejuttatás 12 % fölé emelné a kérelmező bank elsődleges tőkéjének arányát. Az Alap tehát olyan helyzetben lesz, hogy ellenőrizni tudja, a tőkeellátottság már eleve magas szintje ellenére is valóban szükséges-e az állami beavatkozás. A Hatóság megjegyzi, hogy ez főként a finanszírozáshoz jutás terén szűkebb körű lehetőségekkel rendelkező kisebb takarékpénztárakat érinti. E takarékpénztárak a piac kis részét alkotják (az összes banki eszközök csupán 11 %-a) és elsősorban helyi piacokon tevékenykednek. Ha egy bank konkrét igénye nem megfelelően indokolt, az Alap elutasítja kérelmét.

⁽³⁴⁾ A feltőkésítési iránymutatás 11. pontja.

⁽³⁵⁾ Mivel a 6 % alatti tőkearányal rendelkező bankok a program keretében általában nem jogosultak támogatásra, az e kategóriába tartozó bankok számára a maximális emelés 4 százalékpontot tesz majd ki. Mint azt feljebb, a 9. lábjegyzetben említettük, az elsődleges tőke aránya nagyon kevés bank esetében van 7 % alatt.

⁽³⁶⁾ A rendelet 2. szakasza.

A fenti megfontolások alapján a Hatóság megállapítja, hogy a bejelentett program felépítése biztosítja, hogy a tőkejuttatások valós szükségszerűségeken alapulnak.

3.4. Arányosság

Végül a Hatóságnak értékelnie kell, hogy a tőkejuttatásokat olyan feltételekkel nyújtják-e, amelyek minimalizálják a támogatás összegét annak érdekében, hogy a versenytorzulást a kinyilvánított célok eléréséhez szükséges minimumra korlátozzák.

A feltőkésítési iránymutatás szerint a piaci árfolyamokhoz közeli árképzés jelenti a legjobb garanciát a versenytorzulások korlátozására ⁽³⁷⁾. A feltőkésítési intézkedéseket ezért oly módon kell kidolgozni, hogy azok számításba vegyék az egyes pénzintézetek piaci helyzetét, és arra ösztönözzék a bankokat, hogy a lehető leghamarabb törlesszék tartozásukat az állam felé. Ennek alapján a következő tényezőket kell figyelembe venni a feltőkésítési intézkedések értékelésekor: a feltőkésítés célja, a kedvezményezett bank stabilitása, az ellentételezés, a kilépés ösztönzése, és a biztosítékok a támogatással való visszaélés és a versenytorzulás megakadályozására.

Az intézkedés célját és a bankok stabilitását a fentiekben megvizsgáltuk. Az általános ellentételezésnek megfelelő módon számításba kell venni a következő tényezőket:

- a kedvezményezett kockázati profilja,
- a választott eszköz jellemzői,
- kilépési ösztönzők, valamint
- megfelelő kockázatmentes referencia-kamatláb ⁽³⁸⁾.

Az iránymutatás a fent említett EKB ajánlásban rögzített módszertanra való hivatkozással a feltőkésítés költségének meghatározására szolgáló megfelelő módszert jelöl meg. Ez a módszer árfolyosó kiszámítását tartalmazza különböző elemek alapján, ahol az alsó határértéket az alárendelt kölcsönök előírt megtérülési rátája, a felső határértéket pedig a törzsrészesvények előírt megtérülési rátája jelenti. Mind az alsó, mind a felső határértéket az államkötvények hozamának és egyéb díjtételeknek a kombinációja alkotja. Az árfolyosó egy adott helyzetre vonatkozó kiszámításának az egyes intézmények és EFTA-államok egyedi jellemzőit is tükröznie kell. A Hatóság alternatív árazási módszereket is el fog fogadni, amennyiben azok olyan ellentételezést eredményeznek, amelyek magasabbak az EKB-módszerrel kalkulált eredményénél ⁽³⁹⁾.

Az alárendelt kölcsönök előírt megtérülési rátáját tehát oly módon számítják ki, hogy az államkötvények hozamához hozzáadják a kibocsátó bank CDS-prémiumát plusz 200

⁽³⁷⁾ A feltőkésítési iránymutatás 19. pontja.

⁽³⁸⁾ A feltőkésítési iránymutatás 23. pontja.

⁽³⁹⁾ A feltőkésítési iránymutatás 30. pontja.

bázispontot a működési költségek fedezésére és a kilépés ösztönzésére. Az alárendelt kölcsönökhöz hasonló gazdasági jellemzőkkel rendelkező más hibrid instrumentumok esetében ezen eszközök elsőbbségét további 100 bázispont hozzáadása tükrözi.

A norvég hatóságok megállapították, hogy a hibrid elsődleges tőkét alkotó értékpapír a fenti leírás körébe tartozik, és az ezen instrumentumra vonatkozó ellentételezést oly módon számították ki, hogy az államkötvények hozamához hozzáadtak 5,0 %-ot az 1-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében (a kiegészítő díjtétel 5,5 % a 2-es, 6,0 % a 3-as kockázati osztályba tartozó bankok esetében). A norvég hatóságok jelezték, hogy a Norges Bank a DnB NOR-ra (a legnagyobb norvég bank és az egyetlen, amelyre vonatkozóan CDS-adatok rendelkezésre állnak) vonatkozó CDS-prémiumot 100 bázispontba becsülte. Mivel a többi norvég bankra vonatkozóan nincsenek megfelelő adatok, a hatóságok az összes bankra azonos kiegészítő díjtételt alkalmaztak. Az EKB-módszertan alkalmazásával tehát a kiegészítő díjtétel minimuma 400 bázispontot tenne ki. Mint azt a fentiekben megjegyeztük, a bejelentett program keretében a kiegészítő díjtétel minimuma 500 bázispont, tehát e tekintetben megfelel az iránymutatásnak.

A törzsrészcégek előírt megtérülési rátáját oly módon számítják ki, hogy az államkötvények hozamához hozzáadnak egy 500 bázispontos részvénykockázati prémiumot plusz 100 bázispontot a működési költségek fedezésére és a kilépés ösztönzésére. A törzsrészcégekhez hasonló gazdasági jellemzőkkel rendelkező más instrumentumok (ideértve a lejárat nélküli, törzsrészcéggé alakítható instrumentumokat is) előírt megtérülési rátájának a törzsrészcégek megtérülési rátájához közeli szinten kell alakulnia.

A norvég hatóságok megállapították, hogy az elsődleges tőkét alkotó elsődleges tőkeinstrumentum a fenti leírás körébe tartozik, és az ezen instrumentumra vonatkozó ellentételezést oly módon számították ki, hogy az államkötvények hozamához hozzáadtak 6,0 %-ot az 1-es kockázati osztályba sorolt bankok esetében (a kiegészítő díjtétel 6,5 % a 2-es, 7,0 % a 3-as kockázati osztályba tartozó bankok esetében). Az EKB-módszertan alkalmazásával a kiegészítő díjtétel minimuma 600 bázisponthoz közeli mértéket érne el, így megállapítható, hogy az elsőbbségi tőkeinstrumentumra vonatkozó kiegészítő díjtétel összhangban van a feltőkésítési iránymutatással.

Az ellentételezés másik eleme az államkötvények hozama⁽⁴⁰⁾. A bejelentett program az ötéves norvég államkötvényen alapul, a program azonban arra is lehetőséget nyújt a kérelmező bankoknak, hogy az ellentételezést a hat hónapos állampapírhoz kössék. A Hatóság megállapítja, hogy a hat hónapos változó kamatláb jelenleg körülbelül 1 százalékponttal alacsonyabb, mint az ötéves államkötvény rögzített kamata. Így az ellentételezés ma körülbelül 1 százalékponttal lenne alacsonyabb egy olyan bank számára, amely a hat hónapos változó kamatlábon alapuló opciót választja.

⁽⁴⁰⁾ Ezt az EKB ajánlás a következőképpen határozza meg: „i. az ötéves GUM referenciakötvény tőkejuttatást megelőző 20 munkanap során elért átlagos hozamának; és ii. a pénzügyi intézmény székhelye szerinti ország államkötvényeinek a 2007. január 1–2008. augusztus 31. közötti referencia-időszakban elért átlagos hozamkülönbségének összege”.

A norvég hatóságok azzal érvelnek, hogy a tőkejuttatások árazásának e két módja rendszerint egyenértékű. Ezt azzal támasztják alá, hogy az ellentételezést kiszámítják egyrészt az ötéves norvég államkötvény jelenlegi kamatlába alapján, másrészt a hat hónapos állampapír a határidős piacon az öt éves időszakra számított nettó jelenlegi költsége alapján. Ez azon az elméleten alapul, hogy idővel megteremtődik a rögzített és a változó kamatlábak közötti paritás.

Bár a számítások várakozásokon alapulnak és nem garantálják, hogy a kamat mindig az előrejelzéseknek megfelelően alakul, a Hatóság arra a következtetésre jut, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján valószínű, hogy a hat hónapos állampapírhoz kötött ellentételezés a fent leírt módszertannak megfelelően megállapított árfolyosón belül lesz. Ezenkívül a Hatóság tudomásul veszi a tényt, hogy a kiegészítő díjtételek a feltőkésítési iránymutatásban előírt minimum fölött vannak.

A megfelelő referencia-kamatláb és a felkínált instrumentumok jellemzőinek megvizsgálása után az ellentételezés következő vizsgálandó eleme a kedvezményezett kockázati profilja.

Mint azt a fentiekben megállapítottuk, az Alap a bankokat objektív kritériumok alapján besorolja a három kockázati osztály egyikébe⁽⁴¹⁾. A kockázati osztály határozza meg a juttatott tőke után fizetendő kamat mértékét. A feltőkésítési iránymutatás 1. melléklete több információval szolgál arra vonatkozóan, hogyan kell a kedvezményezett kockázati profilját értékelni, és releváns mutatóként a tőke megfelelést, a feltőkésítés mértékét, az aktuális CDS-prémiumokat, valamint a bank aktuális hitelminősítői besorolását és ennek várható változását jelöli meg.

A Hatóság véleménye szerint az Alap általi értékelésnek a fenti 1.5.3. szakaszban bemutatott módszere kellőképpen figyelembe veszi ezeket a mutatókat, és így a kockázatot illetően a kérelmező bankok megfelelő besorolásához vezet.

A norvég hatóságok a 2-es kockázati osztályba sorolt bankok ellentételezésére plusz 50 bázispontot, a 3-as kockázati osztályba tartozó bankokéra plusz 100 bázispontot állapítottak meg. Ezt a DnB NOR és más norvég bankok alárendelt adósságaira vonatkozó prémium közötti különbséggel indokolták, amely a DnB NOR becsült CDS-prémiumához adott díjtételként mutatkozik meg. A legalacsonyabb és a legmagasabb hozam között mutatkozó különbség nem haladta meg a 100 bázispont körüli mértéket, ezért a közepes és a magas kockázati osztályokra vonatkozó kiegészítő díjat 50, illetve 100 bázispontban állapították meg.

Az ellentételezés utolsó elemét, amelyet az iránymutatás említ, a programba beépített kilépési ösztönzők alkotják. E tekintetben a Hatóság megállapítja, hogy a hibrid elsődleges tőkét alkotó értékpapír (amely bármikor visszaváltható) ellentételezése a negyedik és az ötödik évben évente 1 százalékponttal nő, és ezt a magasabb kamatozást a visszaváltásig megtartja. Az elsődleges tőkét alkotó elsőbbségi tőkeinstrumentumot illetően visszaváltás csak három év elteltével lehetséges, és az ötödik

⁽⁴¹⁾ Lásd a 17. lábjegyzetet.

év végén az instrumentum automatikusan törzsrészvényekké alakul. A rendelet azonban kimondja, hogy 1. a visszaváltásnak legalább névértéken kell történnie és az összeg a negyedik és az ötödik évben emelkedik, és 2. a részvényekké alakulásnak az ötödik év végén olyan feltételekkel kell megvalósulnia, amelyek érdekeltté teszik a bankot abban, hogy az instrumentumot az automatikus átalakulás bekövetkezte előtt visszaváltsa. A norvég hatóság azt is elmondta, hogy a visszaváltás további ösztönzése érdekében az átalakítási mechanizmusnak az Alap számára kedvezőbbnek kell lennie az akkori piaci áron történő átalakításnál, ami így a meglévő részvényesek jelentős felhígítását teszi szükségessé.

A Hatóság véleménye szerint mindezen tényezők figyelembevételével a bejelentett program az ellentételezés olyan általános szintjét biztosítja, amely összhangban van a feltőkésítési iránymutatásban rögzített elvekkel.

Az ellentételezés és a kilépési ösztönzők mellett a feltőkésítési iránymutatás a támogatással való visszaélés és a versenytorzulás megakadályozására szolgáló biztosítékokra is utal és megköveteli, hogy az EFTA-államok hatékony és kikényszeríthető nemzeti biztosítékokat kapcsoljanak a feltőkésítéshez, amelyek biztosítják, hogy a tőkeinjekciót a realgazdaságnak nyújtott kölcsönök fenntarthatósága érdekében használják fel, és így valóban elérjék a realgazdaság finanszírozásának célját⁽⁴²⁾. E tekintetben a Hatóság megállapítja, hogy a bejelentett program a tőkejuttatásban részesülő bankok számára előírt magatartási kötelezettségvállalásokat tartalmaz annak biztosítására, hogy a forrásokat ne használják más célra, mint a realgazdaság számára történő hitelezés elősegítésére. A rendelet 6. szakasza biztosítja, hogy az Alapot rendszeresen tájékoztassák a kedvezményezett bankok hitelnyújtási politikájáról, a 8. szakasz előírja, hogy a tőkejuttatásban részesülő bankok vállalják, hogy a tőkejuttatást a program céljaival összhangban használják fel, és nem annak rendeltetésével – azaz a realgazdaság számára történő hitelezés elősegítésével – ellentétes módon, és a 14. szakasz feljogosítja az Alapot annak biztosítását szolgáló intézkedések meghozatalára, hogy a tőkejuttatás feltételeit betartsák.

Végül a Hatóság megállapítja, hogy a norvég hatóságok nem hoztak más, a banki ágazatot célzó állami támogatási intézkedéseket.

4. Következtetés

A fenti értékelés alapján a Hatóság úgy ítéli meg, hogy a pénzügyi stabilitás és a realgazdaság számára történő hitelezés előse-

gítése céljából az alapvetően stabil bankok átmeneti feltőkésítésére irányuló program, amelyet a norvég hatóságok végrehajtani szándékoznak, az EGT-megállapodás 61. cikke értelmében, a feltőkésítési iránymutatással összefüggésben értelmezve, összeegyeztethető az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével.

A Hatóság emlékezteti a norvég hatóságokat, hogy a 3. jegyzőkönyv II. részének 21. cikke és a 195/04/COL határozat 6. cikke alapján kötelesek éves jelentéseket küldeni a program végrehajtásáról.

A norvég hatóságokat ezenkívül emlékeztetik arra, hogy a program esetleges módosítására irányuló tervüket minden esetben be kell jelenteniük a Hatóságnak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az EFTA Felügyeleti Hatóság úgy határozott, hogy az EGT-megállapodás 61. cikke alapján, azt a feltőkésítési iránymutatással összefüggésben értelmezve, nem emel kifogást a pénzügyi stabilitás és a realgazdaság számára történő hitelezés elősegítése céljából az alapvetően stabil bankok átmeneti feltőkésítésére irányuló program ellen.

2. cikk

E határozat címzettje a Norvég Királyság.

3. cikk

Csak az angol nyelvű szöveg hiteles.

Kelt Brüsszelben, 2009. május 8-án.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Per SANDERUD
elnök

Kurt JÄGER
testületi tag

⁽⁴²⁾ A feltőkésítési iránymutatás 39. pontja.

2011-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 100 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	770 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	400 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többnyelvű: az EU 23 hivatalos nyelvén	300 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többnyelvű DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU